

Déli Hírlap

Redactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Majláth öröksége

Irt: KULCSÁR KÁLMAN.

Az elárvult erdélyi egyházmegyének új püspöke van. Kinevezése kellemes meglepetésként jött: úgy vártuk, min: karácsonyi váró gyermekek a legkedvesebb ajándékot. Ünnepi hozsánát zengenek a gyulafehérvári ősi katedrális harangjai és boldog izgalomtól dobog ma minden, egyházáért és népéért aggódó hívő szíve.

Amikor két évvel ezelőt legfensőbb helyről a nemrégiben tragikusan elhunyt Vorbuchner Adolf dr. kapott megbízást az erdélyi katolikus egyházmegye ügyeinek intézésére, éppen Márton Áron tollából jelent meg a fenti cím alatt az a mélyreszántó, erdélyi lelkületből fakadó cikk, melynek sorai most eszünkbe jutnak. Püspököt avatott, püspöki feladatokat méltatót és a népe sorsát világosan látó elme biztonságával jelezte meg azt az utat, melyet az egyházmegye lelki irányításában és anyagi erőforrásainak okos kimerítésében az új főpápnak követnie kell. Nem is sejtette még akkor Márton Áron, hogy a Gondviselés kifürkészhetetlen akaratából tulajdonképpen önmagának jelöli ki ezt az utat és sajtószámára szövegez meg megrövidítően igaz és bölcs irányelveket.

Márton Áron püspöki kinevezése nyeresége az egyháznak és nyeresége a népnek.

Egyháznak hitvalló, bátor, öntudatos képviselője volt eddig is minden vonalon. Mint fiatal káplán, a székely nép apostola. Szavaiban kiolthatatlan egyházhűség és fajszeretet izzik, a legnemesebb fényben és legtisztább forrásból. Diákjainak jézusi atyja. Az egyetemi fiatalság sorában ő az új erdélyi hívő érlelő apostola. Szinte semmiből elindítja, néhány hősies lelkületű tanáremberrel szövötközve a háboru utáni évek legjelentősebb és népi szempontból leg-szükségesebb erdélyi sajtóvállalkozását, az Erdélyi Iskolát. Nem egy kis közösségnek, de egy nagy népnek is büszkesége lehetne ez a folyóirat, mely az erdélyi népevelők százait rántotta ki a tanácstalanság borongó kedélyállapotából és irányította őket a tervszerű, mindenben keresztény és hitű népevelés modern módozataira és munkaelosztására.

A kolozsvári plébánia élére kerülve nemcsak a lelki munkát várta új szellemre és új erőre, de az anyagi terhek is annyira összegyülemlettek egyházközönsége felet, hogy csüggedtség lepte meg azokat is, akik addig még hinni és remélni mertek. Márton Áron erős kézzel és az aszkéták igénytelenségével veszi át az erdélyi katolicizmus egyik legfontosabb örökségének védelmét és az eredményt minden látó szem figyelheti.

Nehéz időkben szólítja most őt a legfelsőbb akarat és bizalom az erdélyi katolicizmus élére. De már régóta ott volt az ő szelleme. A katolikus nagygyűléseken elhangzott beszédei és a sajtóban közreadott értekezései már évek óta biztosították számára a tömegek bizalmát és szeretetét. Meg tudom érteni azt a fiatal székely tanárt, aki Márton Áron püspöki kinevezésének hallatára könnyekre fakadt örömeiben. A római szentszék nem lephette volna meg értékeiből és szebb karácsonyi ajándékkal az erdélyi katolikus magyarságot, mint Márton Áron püspökségével.

Márton Áron nemcsak törhetetlen hitű és népének szeretőt évi vizi a püspöki aulába, hanem az új papi nemzedék lelkületét is. Sokat fogunk még hallani róla. Adja az ég, hogy nagyon sokáig... Mi aradiak, temesváriak, bánátiak, akik lelkéből lelkedzett gyönyörű beszédek megbívalva hallgattuk itt néhány évvel ezelőt, szívből örvendünk, hogy ezuttal egy olyan szószékre lép fel Márton Áron, amelyen százazrek hallgatják és szavaiban százazrek figyelnek a evangélium örök ígére...

Hitler békét akar közvetíteni Franciaország és Olaszország között

Nagyfontosságú politikai tárgyalások lesznek Németországban az ünnepek alatt
Olaszország felmondta a francia egyezményt

London, december 23. Az angol lapok értesülése szerint állítólag Chamberlain angol miniszterelnök legutóbbi alsóházi kijelentésével kapcsolatban két irányban fog inézkedéseket elhatározni. Az egyik az, hogy

nagyfontosságú politikai terv ügyében fog tanácskozásokat folytatni Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel és Wiedemannal, bizalmas számnysegédével.

A német kancellár a News Chronicle berlini levelezője szerint állítólag Chamberlain angol miniszterelnök legutóbbi alsóházi kijelentésével kapcsolatban két irányban fog inézkedéseket elhatározni. Az egyik az, hogy

felajánlja békeközvetítő tevékenységét Olaszország és Franciaország területi kérdései ügyében,

a másik pedig, hogy közvetlen lépéseket kíván tenni a német-angol megegyezés véglegesítése érdekében. Ugy tudják a lapok, hogy ez utóbbi elhatározással áll majd közvetlen kapcsolatban az, hogy Funk német birodalmi gazdasági miniszter er január hónap folyamán több napra Londonba érkezik, ahol tárgyalásokat fog folytatni az angol vezető körökkel.

NÉMET MEGFIGYELŐ CHAMBERLAIN RÓMAI TÁRGYALÁSÁNÁL

Páris, december 23. A „L'Oeuvre“ értesülése szerint Hitler kancellár elhatározta, hogy Chamberlain római tükökdosának ideje alatt német megfigyelőt küld az olasz fővárosba. Ezzel a különleges megbízatással Rómába utazó kiküldött néhány nappal az angol államférfiak Rómába való érkezése előtt utazik oda. A megbízottnak a szerepe — a L'Oeuvre szerint — igen jelentős, mert Hitler vezér és kancellár személyes megbízottjaként tárgyal Mussolinivel.

A reggeli angol lapok fő helyen foglalkoznak az olasz kormány azon hivatalos bejelentésével, hogy felmondta az 1935-ben kötött francia—olasz egyezményt. A lapok szerint az egyezmény felmondásának várható következményei igen súlyosak lesznek. A „Times“ azt írja, hogy az olasz kormány-nyilatkozat

végso csapást mért a három évvel ezelött megkötött egyezményre, amely megsemmisült az olasz sajtó és propaganda által vezetett támadó hadjárat következtében. A „Daily Telegraph“ azt hiszi, hogy az egyezmény felmondása következtében az olasz területi követelések miatt még erősebb sajtó- és diplomáciai támadás indul.

A MATIN: „OLASZORSZÁG CSALÓDIK, HA FRANCIA JAVASLATOT VÁR“

A francia sajtó leközi az olasz jegyzék szövegét, amely szerint az 1935. évben megkötött egyezmény érvényét veszítette. A Petit Parisien azt írja, hogy

Mussolini teljesen megsemmisítette a francia-olasz egyezményeket és tabula rasat csinált.

Ezzel a gesztussal befolyást akarnak gyakorolni a Chamberlain—Mussolini találkozásra, amely januárban lesz. A Le Matin így ír: Ha Olaszország azt várja, hogy Franciaország javaslatokat fog tenni, akkor nagyon csalódiik. Nem Franciaország az, amelynek kérni valója van és a kormány felfogása szerint valamennyi francia—olasz problémát az 1935. évben kötött római egyezményben rendezték. Mussolini 1936. december 18-án

Littoriában kijelentette, hogy minden afrikai számadás lezárult

Kiélesedett a viszony Németország és az Egyesült Államok között

Az USA kormánya erőlesen elutasította a német elégtétel kérelmet, mert „Ickes nyilatkozata a közvéleményt tükrözi vissza“

Newyork, december 23. A Reuter iroda jelenti: Summer Welles külügyi államtitkár közölte Németország washingtoni ügyvivőjével, hogy a német kormánynak az a kérése, mely szerint a washingtoni kormány adjon elégtételt Németországnak Ickes amerikai belügyminiszter kijelentései miatt, a lehető legösszeferhetetlenebb az utóbbi idők jelenségeivel. Az államtitkár megállapította, hogy a kérelemnek egy olyan kormány részéről nem lehet helye, a mely

a hivatalosan ellenőrzés alatt álló sajtójának megengedte, hogy támadásban részesítse az Egyesült Államok vezetőit,

beleértve Wilson, Roosevelt és az amerikai kormány többi tagját, Welles kijelentette, hogy a belügyminiszter megjegyzései annak az amerikai népnek érzelmei: tükrözték vissza, amelyet a legutóbbi német események mélyen felháborítottak. A német kormánynak számolnia kell azzal, hogy

mostani politikáját az Egyesült Államok lakosága mélyen elítéli.

Ugy Ickes megjegyzései, mint a közvélemény méltatlankodásai elkerülhetetlenek voltak. Amíg a né-

met sajtó be nem szünteti az amerikai hivatalos személyiségek ellen intézett támadásait, az amerikai kormány nem várhatja el, hogy hasonló természetű támadások Amerikában Németország ellen el ne hangozzanak. Welles megalkuvás nélküli közlése nagy feszültséget teremtett Berlin—Washington viszonyában. (Rador).

A KERESKEDELMI KAPCSOLAT KORLÁTOZÁSÁT JAVASOLJÁK?

A Reuter ügynökség jelenti, hogy Roosevelt elnök váratlanul magához kérte Ickes belügyminisztert, tegnap a késő esti órákban. A váratlan tanácskozásnak okát még nem tudják.

King és Hatch szenátorok szolidárisnak jelentették ki magukat Summer Welles németellenes nyilatkozatával. King szenátor a demokrata párt egyik igen befolyásos tagja kijelentette, hogyha Németország nem változtat magatartásán, úgy javasolni fogja a diplomáciai és kereskedelmi viszony korlátozását. Hatch a következőket jelentette ki:

Ickes nem tett egyebet, minthogy az egész amerikai nép érzelmeit juttatta kifejezésre.

A magyarországi új zsidó-törvény főbb rendelkezései

Kiket tekint a törvény zsidónak és kik nem esnek a szigorú rendelkezések alá. — Határidőt kaptak a zsidó vállalatok szerkezetük kicserélésére. — Zsidó nem lehet színigazgató, szerkesztő és lapulajdonos. — Kivételt képeznek a háboruban kitüntetett zsidó vallásuk

Budapest, december 23. Az új zsidótörvényt amelyet tegnap a minisztertanács már letergályalt és elfogadott, Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter részletesen ismertette a Nemzeti Egység Pártja előtt. A törvény szövege már ismeretes, csupán annak magyarázatára volt szükség és ezzel szolgált az igazságügyminiszter, a törvény előkészítője. A miniszter részletes felvilágosításai a következők:

— A törvény rendelkezései szerint zsidónak tekintendő, aki az izraelita hitfelekezet tagja, vagy a törvény hatálybalépésekor tagja volt. Mindazok, akiknek szülei a törvény hatályba lépésekor az izraelita hitfelekezetek tagjai, vagy azok voltak. Nem kell zsidónak tekinteni, aki negyed vérben zsidó. A félvér zsidó között egy kivétel van, akik olyan házasságból születtek, melyre 1938. január elseje előtt kötöttek és a szülők a házasság előtt kikeresztelkedtek. Ez az egyetlen kivétel.

A HADIKITÜNETETTEK NEM ESNEK A RENDELKEZÉS ALÁ

— Az új törvényben elejtettük az előző törvény azon rendelkezését, mely szerint az 1919. augusztus elseje előtt kikeresztelkedett zsidók nem esnek a törvény hatálya alá. A fenti rendelkezések nem vonatkoznak azokra,

akik a világháborúban ezüst-, vagy aranyérmét kaptak,

vagy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért legalább két ízben részesültek kitüntetésben. Ugyancsak nem vonatkozik a rendelkezés azokra, akik legalább ötven százalékos hadirokkantak. A következő főrendelkezése a törvénynek az, amely a zsidó vállalatok ismervét adja. Zsidó vállalatnak tekintendő, amelynek tulajdonosa vagy veze ője, helyettes vezetője, elnöke, alelnöke, ügyvezető igazgatója, vagy ezeknek helyettese zsidó.

— Zsidó honosságot házasságkötés, vagy törvényesítés révén nem szerezhet. A belügyminiszter felhatalmazást kap, hogy az 1914. július elseje után adott

Állampolgárságokat visszavonhatja.

A belügyminiszter elrendelheti a törvény alkalmazását azoknál, akik visszaélésekkel szereztek honosságot. Az esetleges névmagyarosítást szintén hatálytalaníthatja ki.

ZSIDÓ NEM LEHET KÖZTISZTVEISELŐ

— A törvény szabályozza a zsidók választói jogát is. Az általános választások után, harminc napon belül, a zsidók gyakorolhatják választójogukat és külön zsidó listára szavaznak.

A zsidó képviselők száma csak hat százalék lehet.

A törvényhatósági bizottság és községi képviselőtestületi tagságokból a zsidók az összes helyeknek csak hat százalékát szerezhetik meg és ez az arány még akkor is csak hat százalék marad, ha az illető városban, vagy községben a zsidók arányszáma ennél nagyobb. Felsőházi tag zsidó választás útján nem lehet, kivéve az izraelita vallás képviselőit hivatott jelölésükre.

Zsidót állami, törvényhatósági, községi, vagy más közhivatalban és közüzemnél felvenni nem lehet. Vonatkozik ez a hadi érdemek alapján az általános rendelkezések alól kivont zsidókra is.

Közjegyző, híes tolmács, állandó bírósági vagy más hivatalos szakértő, becsűs nem lehet zsidó, éppen úgy nem lehet szabadalmi vállalat tulajdonosa és alkalmazottja. Az ügyvédi, orvosi, mérnöki, sajtó, színeszeti és filmkamarákban a zsidók csak hat százalék arányban lehetnek tagok. Ezen felül felvehetőek még azok is, akik a hadiérdemek alapján kivételnek tekintettek. De ezek száma nem haladhatja meg az össz-szám három százalékát. Ezt a rendelkezést azonnal végre kell hajtani. Mindaddig, amíg ezekben a kamarákban a zsidók száma nem száll le hat százalék alá, nem lehet felvenni zsidót, csak hadirokkantakat, de csak három százalék arányban.

— Időszaki és nem időszaki lapok szerkesztésében

zsidó egyáltalában nem lehet felelős szerkesztő, kiadó, főszerkesztő,

vagy bármi néven nevezendő olyan munkatárs, aki a lap szellemi irányítását megszabja, vagy irányító befolyást gyakorol. Kivételt képeznek azok a lapok, amelyek magukat a fő- vagy alcímében zsidólapoknak minősítik. Színházi és filmvállalat igazgatója, dramaturgja, műszaki vezetője, vagy bármilyen olyan alkalmazott, aki a színház irányítását végzi, zsidó nem lehet.

A VALLALATOKNÁL 12 SZÁZALÉK ZSIDÓ LEHET

Állami egyedárúságokól és hatósági engedélyektől függő engedélyeket zsidók a jövőben nem kaphatnak. Nem szabad közszállításban részesíteni azt, aki a zsidó alkalmazottak csökkentésére vonatkozó rendelkezésnek nem tett eleget, azt, aki a maga neve alatt zsidónak szerez közszállítást, azt a zsidót, aki nem zsidó neve alatt szerepel.

Zsidók számára iparendélyt kiadni nem szabad, míg az arányszám hat százalékra nem csökken.

A miniszter esetről-esetre kivételt tehet. Bizosítási, szállítási, mezőgazdasági, kereskedelmi és más magánvállalatoknál a főszabály az, hogy

az értelmiségi alkalmazotok arányszámát a kétszeresre emelték úgy, hogy

12 százalék zsidó alkalmazott vehető fel, a hadiérdemek alapján kivételt képezők közül három százalék. Az olyan üzem, amelynek tiznél kevesebb alkalmazottja van, két ő, amelynek öt-nél kevesebb alkalmazottja van, csak egy zsidó alkalmazottat tarthat. 1942. december 31-ig kell az említett arányszámot megvalósítani, de nem olyan formában, hogy az utolsó évben egyszerre, hanem félévénként, legalább egyenlő arányban.

ELŐMOZDÍTJÁK A KIVÁNDORLÁST

— Fontos rendelkezése a javaslatnak, a mely a munkásegyletekre vona közik. Munkásegyletet vagy más munkásszervezet intézésében vagy tisztikarában zsidó nem foglalhat helyet. A minisztérium felhatalmazást adhat

a zsidó kivándorlás előmozdítására

és a zsidó vagyonok kivételének szabályozására. Felhatalmazást kaphat a minisztérium arra, hogy adatszolgáltatás követelhesen és mindjárt szankciókat is alkalmazhasson azok ellen, akik a rendelkezés alól kivonják magukat. Ezek közé tartozik az úgynevezett „strohmannal” elkövetett visszaélések. A jelenlegi javaslatnak a parlament alól történő elfogadásával az eddigi zsidótörvény hatályát veszti. A visszacsatolt területekre nézve szükség esetén eltérő szabályokat állíthatnak fel.

A FÖLDBIRTOKREFORM

Beszélt a Nemzeti Egység Pártja ülésén Imrédy Béla miniszterelnök is, aki közölte, hogy a földbirtok-reformjavaslat, amelyet a zsidójavaslattal egyidőben akartak a ház elé terjeszteni, a földművelésügyi miniszter betegsége miatt csak később kerül bemutatásra. A földbirtokjavaslatnak legfőbb rendelkezése, hogy zsidó kézben lévő birtokból 300, egyéb birtokból 500 holdon felül bizonyos hányadot a kormányzati célokra igénybe vehet és reméli, hogy ezen az úton

egy millió hold állhat majd rendelkezésére.

Zászlót bontott Kolozsvárt az Ujjászületés Arcvonala

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala Kolozsvári zászlóbontása áll az ország politikai életének központjában. Különösen Tilea Viorel volt miniszter beszédét kommentálják, aki az alakuló gyűlésen valóságos kül- és belpolitikai expozét adott. Mindenekelőtt méltatta Angliát, amely a súlyos nemzetközi eseményekben is megőrizte higgadtságát és amelynek miniszterelnöke elhárította a háborús veszélyt Európa feje felől. Majd áttért az ország belpolitikai helyzetére és a következőket mondotta:

— Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala megalkotásával újból megkezdődik a politizálás.

Nem politizálunk, hanem gazdálkodni fogunk.

Gazdasági tevékenység folyik a céhekben is s ezután nem a régi visszas választási rendszerekkel jelöljük ki a vezetőket, hanem értékükhöz mérten választjuk ki azokat. Az arcvonalt minden jó román és jó keresztény szervezete.

Méltatta aztán Vaida Alexandru érdemeit s felemlítette, hogy a béketárgyalásoknál ő szerzte meg Basarabiát Romániának s most egy külföldi missziót küld, hogy az ország békéjét biztosítsa.

Az új politikai párt helyeállítja a kapcsolatot a tömegek és vezetőik között. Öfelsége azért engedte meg, hogy megereintsük ezt a szervezetet, hogy az emberek legyen, ahol elmondják

kívánásait és panaszait. Nagy gondot fordítunk ezért a különböző munkásokra. Mind az országban, mind külföldön meg kell értenie mindenkinnek, hogy

a vezető gazdasági és politikai állásokat etnikai románokkal foglaltatjuk el

s meg kell nyissuk az utat a fiatalok előtt. Megjegyezte, hogy az egyetemeken helytelen módon foglalkoztatták a fiatalokat, mert különben a nemzet életére káros mozgalmak nem kaphattak volna lábra az ifjúság körében

Tilea ezután az ország geopolitikai helyzetét ismertette. Hátarrevizions gondolatok merültek fel egyes körökben — mondta. Kijelenthetem, hogy Románia geopolitikai helyzete sohasem volt olyan szilárd, mint Öfelsége diadalmas külföldi utazása után.

Öfelsége biztosítékokat kapott az ország érintetetheletlenségéről.

Nincs nyugaton, de még Budapesten sem felelős politikus, aki arra gondolna, hogy egyetlen négyzetcentimétert is kérjen Románia területéből. Mégis meg kell erősödünk külcsőleg és belsőleg, hogy ez a kedvezőbb helyzetet fenntarthassuk.

A gyűlésen Temesvárról részt vett Baran Coriolan dr. főpolgármester, aki régi párthíve és benső barátja Vaida-Voevod Alexandru koronatanácsosnak.

Hetvennégy tönkrement kereskedő és özvegy kapott karácsonyi segélyt a temesvári kereskedelmi és iparkamarától

A temesvári kereskedelmi és iparkamara vezetősége tegnap harmincezer leit osztott szét karácsonyi megajándékozás címén, tönkrement és elaggott kereskedők, illetve azok özvegyei között. A kamarák országos szövetsége tudvalegöl erre a célra tízezer leit szavazott meg, a temesvári kamara vezetősége pedig ezt az összeget önkéntes hozzájárulásával harmincezer leire emelte fel. Rendkívül sok, egykor virágzó üzlettel rendelkező öreg kereskedő adta be kérvényét a segély irányában és a kamara vezetősége, nagy körültekintéssel, a támogatásra leginkább érdemeseket választotta ki.

Osszesen hetvennégy eljegedett, szegény kereskedő, illetve minden tőmász nélkül álló kereskedői özvegy részesült fejenként több száz lei segélyben.

A megajándékozottak között a következőkkel vették át a

karácsonyi segélyt. A kamara titkári hivatala tudvalegöl felhívta a kereskedőket, hogy elaggott társaik támogatásához szintén járuljanak hozzá és ugyancsak adakozzanak az emberbaráti célra. A felhívás sajnos nem talált megfelelő visszhangra és egyedül a Dornhelm-cég sietett meg karácsony előtt kétezer lei adománnyal hozzájárulni a segélyezéshez. Ez a kétezer lei talán buzdító hatással lesz a kereskedőtársadalomra és mások is hozzájárulnak még utólag a segélyezési akcióhoz.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ezenkívül

húszezer leit osztott szét a karácsonyra való tekintettel a diákok között ösztöndíjak címén

és tízezer leit adományozott a különböző jótékonyági egyleteknek karácsonyi akciójuk céljaira.

Pásztorok karácsonya

A pásztorok — a bojtárgyerekekkel együtt négyen voltak — bent ültek a karám mellé rászasztott kúpalakú kunyhóban. A kunyhó oldalán négyzetes istállólámpás függött, benne árva gyertya pislákol. A pásztorok hosszú szőrös subáikba burkolózva gubbasztottak és pipázak. Márton volt a legöregebbik, Andris a második és Pista a legfiatalabb. A bojtárfiút Jancsinak hívták. Nem volt bent a pásztorok között. Nem is törődtek vele. Gondolák, kint hever a karám teteje alatt a juhok között, amelyek melegitik.

Odakint erősen havazott.

— Közeledik éjfél, — törte meg a csendet Márton — karácsony éjszakájának éjjele. Betlehemben most születik meg a kis Jézus.

— És pásztorok az elsők, akik imádják.

— Kár, hogy olyan messzire van az a Betlehem, — bökte ki Pista, — mink is elmehe-nénk imádni.

Ismét csend támadt. Jó néhány perc mulott el, amíg Márton válaszolt Pistának:

— Jézus, mint Isten, mindenütt jelenvaló és születésekor bárhol lehet imádni.

Megint némaság honolt a kunyhóban. A pásztorok gondolkodtak. Egyszerre mintha a hőcsésen keresztül messziről éres, kongó hang érkezett volna. Fülelek. Csakugyan harangoztak a faluban.

— Megszületett Jézus, — szólt áhitatos hangon Andris, — kezdődik az éjféli mise.

A három pásztor leborult a földre és anélkül, hogy egynek is mozgott volna az ajka, imádkozott. Csak a Teremtő, aki a szívekbe lát, tudja, milyen volt imájuk. Bizonyos, hogy annak szövege nincsen semmi imádságos könyvben.

Nemsokára fölemelkedtek. Hallgattak. Egyszerre csak odakint felcsendült a Jancsi bojtár éneke:

— Pásztorok, pásztorok, Betlehembe . . .

A következő pillanatban nyílt az ajtó és belépett a fiú. Kezében bográcsot tartott. Az illat, amely a bográcsból kiáramlott, kellemesen csapta meg orrukat.

— Ez már döfi, — ujjongott Andris — bürgepaprikás.

— Az a, — hagyta helyben Márton.

— Ugy ám, — bizonykodott Pista is.

Jancsi gyerek a teli bográcsot letette a földre a három juhász közé és jelentette:

— Annak a tiszteleire főztem, aki most született.

— Ögyünk, — rendelkezett Márton, — ögyél te is, Jancsi.

A tarisznyákból előszedték a kenyeret, a zsebképből a bicskát. Bicskával vették ki a husdarabokat a bográcsból és bicskára tűzték a kenyeret, amellyel kimárgatták a paprikás finom levét.

Szólanul ettek és végül semmi sem maradt a bográcsban.

Márton a kezefejével megtörölte bajuszát, összecuska rézveretes bicskáját és gyöntatta Jancsit:

— Te főzted a paprikást, hé?

— En, odakint a tető alatt.

— Miből, te?

— Birkából.

— Hát asszondom, ha az állajainknak hujja van, akkor letöröm a derekad, — fenyegető t vészjósló hangon az öreg pásztor.

— Nincs hujja, Marci bácsi, — ónerzeteskedett a kölyök.

— Loptad? Karácsony éjszakán? Majd nyomodba gyűnnek.

— Nem gyűhének, mert úgy havadzik, hogyha egy lépik az embőr és fölemeli csizmas lábát, a friss hó máris betakarja a nyomot.

— De lopni bűn, te. Elvisz az ördög.

— Akiktől hoztam, megérdemlik, mert karácsony éjszakáján nem virasztották Jézuskát. Es akinek születei tiszteleire csináltam a paprikást, majd megbocsátja.

Márton bölintett és bölintett a két másik is. Jancsi még elárulta:

— Még hónapra is bőségesen marad hus.

Azuán mind a négyen egymás mellett elnyutottak. Elaludtak. Álmodtak betlehemi pásztorok voltak.

Kóro Pál.

Legmodernebb fehérémáll és fekete

takarékúzhelyek és szobakályhák

legolcsóbban

JUNGINGER

Temesvár II. Str. Timocului 1.

Gafencu külügyminiszter:

Csáky magyar külügyminiszternek a kisebbségekre vonatkozó szavait teljes szívükből osztjuk

Románia új külügyminiszterének szenzációs cikke a két ország külpolitikájáról „Szent Istvánnak ezzel a gondolatával mi is megegyezünk“

Grigorie Gafencu, a „Timpul“ és az „Arkus“ főszerkesztője, akit szerdán a lemondott Petrescu Comnen helyébe külügyminiszternek neveztek ki, a „Timpul“-ban „Szentistváni gondolat“ címen vezériket irt, amelyben gróf Csáky István magyar külügyminiszter vasárnapi beszédével foglalkozik. Tekintve, hogy Grigorie Gafencu időközben Románia külügyminisztere lett, megállapításai ugyszólván

Románia új külpolitikai magatartását fejezik ki.

Az érdekes cikket az alábbiakban közöljük teljes egészében.

Gróf Csáky, az új magyar külügyminiszter, országának külpolitikáját — írja Grigorie Gafencu — a Róma-Berlin-tengely alapján határozza meg. „A kormányunk keresztény, népi és társadalmi politikája — jelentette ki gróf Csáky — a tengelyhatalmak mellett jelölte ki helyünkét“.

Magyarországot nemcsak szociális népi és keresztény politikája, hanem földrajzi helyzete is arra készíti, hogy figyelemmel legyen ezen két nagyhatalom befolyására, amelynek egy gazdasági, mint politikai érdekei mindinkább közelednek Délkelet-Európához. Magyarországot Olaszországhoz régi barátság fűzi, amelynek most új fényt adott Ciano gróf budapesti látogatása.

„A két országnak hasonló problémái vannak“

Nem is lehet másképpen beszélni egy nagy felelősséggel járó helyről. Ezen szavak után mégis visszamaradt valami, ha nem is félelem, de legalább az óvatosság, a régi és változhatatlan függelenségi érzés érdekében. És ezzel az óvatossággal találkozom Magyarországon a legtöbb jelentékeny államférfinál, diplomatanál és közirónál. Természetes, hogy ennek ott nem adnak kifejezést, éppen úgy, ahogy másutt sem adnak kifejezést az ellenséges erületeknek a tulságosan erős szomszédokkal szemben.

Az elszigetelési, vagy bekerítési politika Németországgal szemben egyszer és mindenkorra befejeződött.

Nincs egyetlen dunai, vagy keleti állam sem, a melyik ne lenne elhatározva arra, hogy elhárítson az útból minden fenntartás, vagy gyanút a német birodalommal való eredményes együttműködés érdekében.

Hasonlóképpen igazság az is, hogy az összes közép- és kisállamok ragaszkodnak biztonságuk és függetlenségük eszméjéhez, valamint egy minél igazságosabb európai egyensúlyhoz.

Ezért Magyarországon például az a törekvés állandósult, hogy megegyezést hozzanak létre a négy nyugati állammal és nálunk is hasonló érdekek vannak. Eppen úgy, mint nálunk, Magyarországon is számosan vannak, akik ebben a zavaros időben számolnak a dunadencei szomszédállamok barátságos közeledésének hasznára.

Ami engem illet, erősen meglepett Budapesten, mikor tárgyaltam magyar vezetőkkel, az a megállapítás, hogy hasonló problémák nyugtalanítják a magyar politikusokat, mint a román politikai élet vezetőit.

Ugy ott, mint nálunk, a nemzeti törekvések, melyek a rendet és az állam tekintélyét védik, elmentébe jutottak a „nacionalista“ forradalmi áramlatokkal. — Ugy nálunk, mint ott, az akarat, hogy nationálisizálják a közéletet min-

gatása. Az a szomszedság, amely az Anschluss és a csehszlovákiai változás után elkezdett és amely körülveszi Magyarországot legjelentősebb határait, a német birodalom karjai között van.

Hasonló körülmények között természetesen, hogy Magyarország keresi a közös érdeket, amelyeket megoszthat hatalmas és annyira közellevő barátaival.

Máskülönbön gróf Csáky, a tapasztalt diplomata, aki, mint Kánya volt külügyminiszter legbizalmasabb munkatársa, részletesen ismerte az utóbbi idők nyugtalanságait, úgy tudja, hogy „egy nagy és erős Magyarországot megfelel Berlin és Róma érdekeinek“. Ez általános megállapítás, amelyet mások is megértettek, mert abban a mértékben, ahogy a tengelyhatalmak érdekei kívánják — különösen gazdasági téren —, kapcsolatosan a déleurópai államok érdekeivel, nem is titkolták el azt a vágyukat, hogy ezek az államok minél nagyobbak és minél erősebbek legyenek.

Ez alkalommal arról is beszélt, amit Csáky ur így nevez: „a tengely tulságosan nagy hatóereje“. Magyarország külügyminisztere nem fél ettől a veszélytől, mert „a magyar nemzet ezeréves multjával méltatlan lenne nevéhez, ha egy pillanatig is elvesztené rendithetetlen hitét függetlenségében“.

den megnyilvánulásában, de különös gondot fordítanak arra, hogy igazságtalan, vagy elhamarkodott intézkedésekkel ne gyöngítsék az állam gazdasági összetételét. Egyik és másik oldalon is végeredményben az az akarat, hogy

minél több gazdasági kapcsolatot szerezzenek a középeurópai államokkal, de ezt a vágyat fékezi az a kívánság, hogy megőrizzék változatlanul a kapcsolatokat a nyugati kereskedelemmel, hogy továbbra is megmaradjanak a szabad nemzetközi piacon.

Szerencsés megoldása ezeknek a problémáknak jórészt közös érdekünk megerősödésétől függ, amely arra irányul, hogy megmaradjon változatlanul hitünk nemzeti lenyegünkben és függetlenségünkben.

Természetes, hogy Magyarország és közöttünk felvetődött a kisebbségi kérdés, amely aszerint, hogy Bucurestiből vagy Budapestről nézik, ezekből a kisebbségekből, vagy akadályt képezhet, vagy pedig közelebbhöz eszközt.

A kisebbségekre vonatkozó tetteinkhez, vagyis a törvényvel elhatározott statutumhoz és becsületes végrehajtásához nincs más hozzá-fűznivalónk, mint magának Csáky grófnak a kisebbségekre vonatkozó szavai, amelyekét teljes szívükből osztunk:

„Készek vagyunk megtenni mindent, hogy a kisebbségek jól érezzék magukat, mert ez a mi hagyományunk. Mindaddig, míg a kisebbségek tiszteletben tartják az ország törvényeit, nem követelnek előjogokat a többségi lakosság hátrányára, nem követnek irredenta politikát, az állam védelmére és támogatására támaszkodhatnak“.

Csáky gróf azt mondja nekünk, hogy „egy, az egymásra utaltság és szolidaritás érzésére alapozott együttműködés a kisebb nemzetek között, Szent István egy gondolata“.

A Szentnek ezzel a gondolatával mi is megegyezünk.

Meghalt a fegyházban „a század legnagyobb hazudozója”

A hálókocsiban lezuhant az ágyról — ennek tulajdonítható, hogy rossz ösztönei felülkerekedtek. — A legszenzációsabb visszaélések, melyekről az egész világ beszélt

Newyork, december 24. A springfieldi fegyházban a napokban meghalt Gus ave Means, aki az ugyancsak a minapában elhunyt világhírű szélhámos Fergusson mellett egyik legnagyobb stíli bűnözője volt az Ujvilágnak.

Gustave Means elsősorban arról volt híres, hogy meglepő hazugságaival, kiagyalt történeteivel vezette félre a hatóságokat és a hiszékeny embereket. A nagystíli szélhámos édesapja ezredes, majd ügyvéd volt és az előkelő családból származó fiatalembernek nagy jövőt jósoltak.

VESZEDELMES KALANDOK

Gustave Means a legkitünőbb növendéke volt a northcarolinai egyetemnek és sima polgári karrier előtt állott, amikor 1912-ben egy baleset döntő befolyást gyakorolt egész életére. Ugyanis egy hálókocsiban lezuhant ágyáról és — mint a Paris Soir írja — talán ennek tulajdonítható, hogy rossz ösztönei és hajlamai felülkerekedtek benne. Első bűncselekménye nem szélhámostság, hanem házassági ígérlet megszegése volt. A fiatalember ugyanis házasságot ígért egy leánynak és házassági ígérletét nem tartotta be.

A háború alatt kezdődött meg Gustave Means nagy konjunkturája. A több nyelvet beszélő, intelligens fiatalember belekeveredett különböző kémkedési ügyekbe és egyike volt a legüldözöttebb kémeknek. Többször rendőrkézzre került, de ötle és hazugságaival és kitalált alibiivel félrevezerte a hatóságokat, úgyhogy mindannyiszor szabadlábra helyezték. Megváltották azzal is, hogy egy templomban vet át pénzt egy külföldi kémről, de Means e vád alól is tisztázta magát. Ekkor azonban szakított a kémkedés veszedelmes mesterségével és magán-detektívnek csapott fel. Ebben a minőségben Mrs. Mandl King csikágói milliommós szolgálóiba állott és csakhamar bizalmas tanácsadója lett a gazdag asszonynak. Az asszony nagy bszégeket bocsátott a „detektív” rendelkezésére, aki két kézzel szórta a pénzt. 1917-ben Mrs. Kinget holtan találták lakásán. Revolvergolyó ölte meg. A gyilkossággal a magán-detektív gyanúsították, ő azonban ügyes védekezésével ismét tisztázta magát a gyilkosság vádjától és az esküdtszék felmentő ítéletet hozott.

A nagystíli szélhámos ezután egy volt főnöke jóvoltából az államrendőrség szolgálatába került. Az alvilágban csakhamar elérte a híre annak, hogy Means jó pénzért minden kinos ügyet elsimit. 1923-ban azzal vádolták, hogy óriási összegeket vett fel alkoholengedélyek kifizérése fejében. Ugyanekkor egy nagy panamaváddal kapcsolatban Means vádlóként lépett fel

és súlyos vádakot emelt a kormány tagjai ellen. Azt állította, hogy a bizonyítékokat emlékiratban őrizte, az emlékiratokat azonban ellopák tőle. A rendőrség előkerítette az emlékiratokat, a bizonyítékok azonban hamisak voltak és négyévi börtönbüntetésre ítélték.

HARDING HALÁLA ÉS A LINDBERGH-BABY

A börtönből nagy szenzációt keltő könyvet íratott egy írónővel, Harding elnök haláláról. Means adatai szerint Harding elnököt meggyilkolták. Ebből a könyvből újabb szenzációs bűncselekményeket. Az elnök meggyilkolásával Means gyanúsították, de a szenvedélyes hazudozó kivágta magát ebből a csávából is és az esküdtszék felmentette.

Ezután a Lindbergh bábó elrablásakor lépett ismét akcióba. Egy newyorki könyvkiadó feleségével elhitette, hogy egy volt rabtársa ösztökéltetésben áll a Lindbergh bábó rablóiával. Azt állította, hogy ha váltásdíjat fizet, megszabadítja Lindbergh gyereket. A könyvkiadó felesége huszezer font sterlinget adott át Meansnek, aki később még hétézer font sterlinget követelt. A könyvkiadó visszakövetelte pénzét és

A Katolikus Népszövetség gyárvárosi tagozata száznál több gyermeket ruházott fel a karácsonyi ünnepek alkalmával

A Katolikus Népszövetség gyárvárosi tagozata az iskola-uccában levő elemi iskolában délután megha ó ünnepség keretében száztíz szegény gyermeket ruházott fel a karácsony alkalmával. Az emberszeretettől sugalt nemes akció eredményekén: a gyárvárosi tagozat lelkes buzgósággal sietett a nélkülözhető szegény gyermekek támogatására és nyolcvan pár cipőt és harisnyát, továbbá ötven fiúnak és negyvenhat kislánynak meleg téli ruhát adományozott.

A gyermekek között kiosztott karácsonyi ruhajándék értéke meghaladta a hatvan-ezer lelt.

A karácsonyi szerete ünnepségen megjelent Murgu Stefan iskolaigazgató és a tanítói kar, továbbá Lázár László, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjának elnökhelyettese, a gyárvárosi tagozat számos vezetői tagjai, köztük Telegdy Nándor dr. orvos, valamint a gyermekek szülei nagy számban. Az ünnepély a királyhimnusz elénekülésével kezdődött, majd

Vége megnyílt a Café Victoria

(volt Royal)

Karácsony első napjától kezdve az elegánsan renovált „VICTORIA” kávéház és étteremben es'énkint a

Petrica Comiza jazz hangversenyez

A nyitás estéjén minden asztal, amely legalább 300 lei értékben fogyaszt, ingyen kap egy íveg pezsgőt. — Kitűnő konyha! Nagyszerű italok! Vasárnap este malac-sült, meleg házisonka, disznótörős ételek és valódi vargabéles lesz vacsorára. — A táncolók részére külön tánchely. Ugyancsak megnyílt a szálloda is, teljesen átalakítva. Szíves támogatást kér

WATZ JÓZSEF

miután a pénz eltűnt, följelentette Means; akit az esküdtszék a huszezer fontos „váltásdíj” el-sikkasztásáért tizenöt évi börtönbüntetésre ítélt. A nagy összegű váltásdíjat Means valószínűleg elrejtette, hogy kiszabadulása után legyen pénze. A börtönből több ízben kérte a hatóságokat, hogy helyezték szabadlábra és ennek ellenében szenzációs leleplezéseket ígért, de hazudozásainak már nem adtak hitelt. Öt évi raboskodás után most ötvenkilenc éves korában meghalt a fegyvinézetben a század legnagyobb hazudozója.

Murgu iskolaigazgató rámutatott az emberbaráti szerete szépségére és a nemes tettet méltatta. Ezután Risztics György dr. ügyvéd, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjának ügyésze, lendületes beszédben hangoztatta, hogy

karácsony ünnepén a szeretetet arra kötelez, hogy másokkal mi is szeretetet gyakoroljunk.

A megajándékozott gyermekeknek a lelkére kötötte, igyekezzenek a kapott ajándékokat, a szeretet eme megnyilvánulását, avval meghálálni, hogy becsületes, tisztességes emberek váljanak belőlük és ha majd megnőnek, úgy ne feledkezzenek meg a szegényekről, amin: most róluk sem feledkeztek meg. Sájerman Ferenc tanító is méltatta ezután az ünnepség jelentőségét. A gyermekek végül kedves közvetlenséggel több verset szavaltak el, majd karácsonyi ének fejezte be a lelkes ünnepélyt.

Az elgázolt asszony

Írta: ANDRE BIRABEAU

Egy széles országúton történ, hogy a fiatal, szép és kedves Carnatnél halálragasztta egy auto. Fabienne Carnat kerékpárján ül; és a közeli erdőbe készült. Szép volt és fiatal, imádtá a szabad természetet: és a magányos kerékpárkirándulásokat. Hirtelen hátiról egy nagy auto közeledett. Tükkölt-e, nem-e, sose tudták megállapítani, annyi tény, hogy a sárhányója elkapta Fabienne Carnat kerékpárját és levágta az utról. Az asszony nagy ívben repült le a kerékpárról és holtan került el.

Egy boldog házasság semmisült meg halálával. Mert Carnat imádtá feleségét. Ha az ember azt mondja egy férfiről, hogy imádtá feleségét, azt hiszem, mindent megmondott. A részletezés csak szegényíti az elképzelést. Hiszen a boldogság olyan semmiségekből áll, olyan kis személyes apróságokból, amelyek gyermekek és érthetetlenek más szemében. Carnat szerette feleségét, mert szép volt, kedves, szelíd, mert... mondom: Carnat sose kérdezte, miért szereti. Azért szerette, mert olyan volt, amilyen.

Az újságokban az egész szerencsétlenségről csak ennyi volt: „A 7. számú országúton egy auto, amelyet Lauteret nagypiparos vezetett, elgázolta Fabienne Carnat 26 éves asszonyt, aki a helyszínen szörnyethalt”. Carnat nem tehetett egyebet: zokogott és szenvedett. Még csak nem is gyűlölhette ezt

a Lauretét, akit soha életében nem látott s akit talán felelős se volt a szerencsétlenségért. Hiszen ha az ember az országúton kerékpárosnak tükköl, gyakran megtörténik, hogy a kerékpáros ösztönösen megfordul, kormánya eltér és máris kész a baj. Carnat nem tehetett egyebet: zokogott és szenvedett.

Nagyon szenvedett. Olyan tökéletes boldogságban és biztonságban élt, hogy mikor egyedül maradt, sokáig elviselhetetlennek tartotta az életet. S mégis öt év múlva hirtelen minden megváltozott. Ő: évig gyászolta Fabienne-t, de úgy, hogy egyetlen nőre se nézett rá: semki sem érdekelte. S öt év múlva mégis ránézett egy nőre.

Különbön a nő volt az, aki beleszeretett. Michel Carnat ugyanis nagyon szép ember volt. Jól megtermett, de karcsu, kisfejjű, boltozatos homlokú férfi, akinek halántékát megszükkítette az élet. Edmée Selmans-t első pillanatban megbabonázta a férfi fájdalmas pillantású szeme és hiúságát is izgatta a feladat: meghódítani ezt a férfit, aki annyira elzárkózott a világtól, aki nyilvánvalóan nagyon nehéz szákmány. Edmée csak kíváncsiságból és becsavárból akarta felkelteni maga iránt a férfi érdeklődését: és közben menthetlenül beleszeretett. Mikor Michel érezte, hogy Edmée szereti, megremegett. Olyan remegés volt ez, mint ahogyan a fák remegnek meg a vihar előtt kerekedő szélben.

S mikor egy nap nem tükkölte tovább maga előt, hogy szereti Edméét, csodálatos érzés fogta el:

Hát még nincs mindennek vége? Hát még tud szeretni? Hát lehetséges, hogy élete, amelyet már évek óta csak egyforma, szürke napok unott sorozatának tekintett, újra megteljen színnel, hanggal, vidámsággal? Nem volt köztük semmiféle akadály; ő: öbvegy volt, Edmée elvált.

— Mikor esküdünk meg? — kérdezte az asszonytól.

— Amikor akarja! — felelt mosolyogva Edmée. Beszélni kezdett családjáról. Elmondta, hogy apja selyemhernyót tenyészt. — Selmans a lánykori nevem, — tette hozzá — így olyan, mintha lányt venne feleségül. Hiszen nem is ismert akkor még, mikor Lauteret nélt a nevem.

Michel megdöbbenve bámolt rá:

— Lauteret? A férjének Lauteret volt a neve? Nagypiparos volt?

— Igen, Ismerté?

— Ismertem-e? Öt évvel ezelőtt, ugy-e, elgázolt autójával egy fiatal asszonyt Antibes közepén?

— Maga is a kocsiiban volt?

— Igen. Ő, milyen borzalmas volt!

— Az az asszony a feleségem volt... — mondta tompán Michel.

Kétségbeesetten, hosszan nézett Edméere...

Az asszony megértette és elsápadt. Felesége volt Lauteretnek, a gyilkosnak, csaknem cinkosa... S nem volt ereje, hogy csak fel is sikoltson, mikor Michel sarkon fordult és lehajtott fejjel elment.

Fekete barátaim

A római Volta-kongresszuson, mely mint az előző hét tudományos összejövetel, egészen nemzetközi jellegű volt, Afrikával igen behatóan foglalkoztak és arra a megállapodásra jutottak, hogy Afrikát a fehér ember uralma alá kell hajtani. Az angolok, franciák, olaszok, spanyolok, portugálok, belgák és németek igényt tartanak az egész Afrikára, — azért, mert ennek a földrésznek nagy gazdasági értéke van és „fekete faj”, mely Afrika tulajdonos részét lakja, „civilizálni kell”.

Afrikának ma körülbelül száznegyvenmillió lakosa van. Ezek között nagyon kevés a fehér ember, aki most ur akar lenni Afrika felett. Légtelen azonban a „barnák” száma; ezek az arabok, berberok, s e két nagy tömegben kívül még egy sereg apró nép; összes számuk mintegy egyvenötmillió. Velük szemben a „feketék” száma kilencvenötmillió.

A „fekete” azonban nem mind néger, hanem jelen ékeny részük negroid; ezek a bantu népek, melyek arról ismerhetők fel, hogy népük éneke első szóttagja Ba, Va, Ka, vagy Ma. A léger és negroid népek többszáz nyelven beszélnek, de ha meg is tartják népi önállóságukat, egymás nyelvét a szomszédok értik. Ha a fehér ember három-négy nyelven beszél, már dicsekszik vele, — míg ez az irástudatlan feketéknél egészen közönséges dolog.

Sohasem hittem, hogy a fekete ember a fehérnél szellemileg alacsonyabb rendű, sőt még a vallásukat sem vagyok hajlandó egyszerűen hurva pogányságnak minősíteni. Például van Nyugat-Afrikában egy nép, amelynek neve szerrere; az antropológusok sokat foglalkoznak vele, mert a szerrere átlagos magassága két méter tíz centiméter. Nagyon erős emberek, a sportban övék a jövő. Ennek a népnek két istene van, tehát hivatalos „pogány” a szerrere nép. Egyik istene Takar, a másik Tyurak. A Takar annyit jelent, mint Igazság, a Tyurak pedig annyit, mint Vagyon. Azonban, ha ezeket mint pogányokat a fehér ember a két istenki miatt nagyon lenézi, akkor a fehér ember állszen eskedik, mert a fehér ember államának istene szintén az Igazság és a fehér ember társadalmának istene szintén a Vagyon. Nem így van?

Az állam és a társadalom berendezéséből ítélhetjük meg a népek civilizációját. Találomra kiválasztok a sok fekete nép közül egy lenegyet, a nyugatafrikai fulani népet, mely a tudományban fulbe név alatt is ismeretes. A fulani országhatára „mozgó”, mert ahol egy fulaninak háza, vagy bir oka van, az a terület Fulani országhoz tartozik.

Ez egy parlamentáris ország, — monarchia, melynek uralkodója az emir. A parlament tagjait nem képviselőknek, hanem hercegeknek hívják. A hercegi testület határoz minden fontos dologban, a fejedelem a maga hivatalos közvegyével csak végrehajtja a parlament határozatainak. A parlamentben tanácskoznak, de sohasem szavaznak. Sohasem gondoltak arra, hogy a többség akaratának érvényesülését valahogyan biztosítani kellene. Ha felmerült valamely kérdés, minden oldalról megvitatják, az előadott érvekre figyelnek és addig kapacitálják egymást, míg nyilvánvalóvá nem válik, hogy a felmerült kérdésről mi a parlament általános véleménye. Ezt azután közlik az emirrel, aki a nép akara át végrehajtja.

A parlament, a „hercegek tanácsa” ősi intézmény, melynek tagjait sohasem választják. Senki sem születik herceggé, de bárki lehet herceg, ha megérdemli.

Az emir elsőszülött fia nem trónörökös, sőt nem is herceg, de azzá lehet, ha rászolgált.

Ugyanis a fulani nép örökösödési rendje más, mint a fehér emberé, — szerintem sokkal tökéletesebb. A fejedelem, a herceg, vagy a gazdag ember fia úgy kezd az életet, mint a szegény ember fia, — ugyanolyan munkát kell végeznie és ugyanolyan szegényesen kell élnie, harmincöt—negyvenéves koráig. A fiatalok között nincs se vagyoni, se rang-különbség. Amikor az emir, a herceg, vagy a gazdag ember fia már harmincöt, vagy negyvenéves, a hercegek tanácsa megállapítja, hogy az illető eddigi munkásságával, tehetségével és egész viselkedésével méltó-e arra, hogy apja rangjának és vagyonának örököse legyen? Ha a parlament ítélete kedvező, akkor az emir fia trónörökössé válik, a herceg fia tagja lesz a parlamentnek és a gazdag ember fia átvehet az apja vagyonából annyit, amennyit az apa át enged, vagy annyit, amennyit az elhunyt apa örökségül hagyott.

Azonban a parlament kiegészülése nem csupán a méltónak bizonyult örökösök bevoná-

sával történik, mert így a parlament egyes családok natalmába kerülne. Több „herceg” hal meg, min; amennyinek méltó örököse van — és megnyitják a parlamentet olyan érdemes férfiak előtt is, akinek az apja nem volt „herceg”. A válasz az a fejedelemre van bízva, de csak erős korlátozással. Ha egy hely megüresedik a parlamentben, az emir megüzeni a parlamentnek.

— A megüresedett helyre jelöltem: a Bimba családból való Kuntule.

Ezzel azonban Kuntule még nem lesz herceg. Jelöltségének híre fut a nép körében és egy hónapig bármelyik fulani jogosult elmenni az emirhez és négyesemközli megmondani neki:

— Én szerintem Kuntule nem alkalmas a hercegi rangra, illetve nem való a parlamentbe, ezért, meg ezért . . .

Jeruzsálem szent helyeit követelte Abesszinia számára a négus, mikor még trónján ülő időmilliomos volt

Nemcsak temérdek Mária Terézia tallérral, hanem tengernyi idővel is rendelkezett valaha Haile Szelasszie, amin; ezt elkövetkezendő történetünk bizonyítja. Akkoriban még Ras Taffarinak hívták, mikor tizenhatalmát elzelőtt elhatározta, hogy Abesszinia, mint öskeresztény állam, számára viszszaaköveteli Jeruzsálem bizonyos szent helyeit. A kivánság mindenesetre határozott joggalappal bírt. Ugyanis Omár kalifa vagy ezerkétszázötven évvel ezelőtt, 668-ban kelt ajándékozási fermánjával a négus valamelyik elődjének adta a jeruzsálemi szent helyeket. Csodálatosképpen a fontos irás nem kálódott el az idők folyamán. Megmaradt Erzsébet orosz nagyhercegnő birtokában, akinek irattárába került valahogyan az értekes okmány. A szovjet kikiáltása után át is mentették a fermánt Londonba s e ténnyről a négus tudomást szerzett. Viszont ő igen jó barátságban volt az emigrált Sándor orosz nagyherceggel, akinek Erzsébet nagynénje volt.

A négus diplomáciai megbízottat küldött a Nizzában tartózkodó Sándor nagyhercegre, s egyben meghívta, jöjjön el vendégségbe távoli országa fővárosába. Sándor valóban meg is kapta nagynénjétől az okmányt, majd hajóra ült és elpályázott Abessziniába. A fogadtatás ünnepélyes és nagy-szerű volt. Egymást váltogatták a látványos események. Egyébként a nagyherceg minden este Ras Taffarival vacsorázott, azonban mindig csak európai eseményekről folyt a beszélgetés. Végül is utána már a sok kirándulást és szórakozást, utazásának rendeltetésére akart térni.

— Hát tárgyaljunk most már a szent helyekről, — szólott a legközelebbi vacsoránál. Ras Taffari meglepetten nézett rá, gondolkozva simogatta a szakállát, amelybe akkor még nem vevyült egyetlen gonderhes fehér szál sem, majd hosszas töprengés után így sóhajtott fel:

— Volt itt egyszer egy angol generális, aki egy új szerződéssel megkötése ügyében jött el hozzánk. Alá is írtuk volna szerződést, ha tisztelte volna szokásainkat. Ő azonban a londoni tempót igyekezett követni s ez az eszeveszett sietség bennünket sér-

Ha a Kuntule ellen felhozott ok őt nyilvánvalóan alkalmatlanná teszi a parlamenti tagságra, az emir köteles őt elejteni és helyette mást jelölni. Az emirnek természetesen nem szabad elárulnia, hogy ki szólalt fel Kuntule ellen, de az ellene felhozott dolgokat köteles kivizsgáltatni.

Nem csalsnak-e a kivizsgálás ügyében? Hát ha ökröt adnak el, akkor bizony lehetőleg csalsnak; de bármily furesán hangzik is, ez az állításom: közügyben sohasem csalsnak és a parlamentjükkel nagyon meg vannak elégedve . . . A fulanik szomszédja az asanti nép, mely arról nevezetes, hogy nem volt még asanti, se férfi, se nő, ki ígérte meg ne váltotta volna.

Ezeket a népeket akarjuk mi civilizálni? Én azt hiszem, hogy talán inkább tanulnunk kellene tőlük.

tett. Mert sürgetett, nem is kötöttük meg a szerződést. A jó illem szerint legalább egy hónapig kellett volna várnia, míg megpendíti jövele célját. De hát ilyen furesák az angolok . . .

— És mi történt mégis a generállal? — kérdezte most már meghökkenve Sándor.

— Leckét adtunk neki az etiópiai etikettből, — válaszolt Ras Taffari. Először azt mondtuk neki, hogy egy harmadégu sógorom meghalt, így a gyász alatt állami ügyek nem intézhetők. Hat hétig gyászoltuk. De azán jött a böjt, amely hét hétig tart. Természetes, hogy ilyenkor Istennel foglalkozunk és nem államügyekkel. Majd beköszöntött a tavasz. Ez szintén ünnep számunkra; egy héttel előtte és utána nincs audienca . . .

Hosszu hallgatás következett . . . A nagyherceg már mukkanni sem mert. A generális szegénytelen példája megfélemlítette. Eltelt azután több hét, sőt egymásra torlódtak lassan a hónapok. Végül is Sándor abessziniai vendékeskedésének százhuszonötödik napján sugárzó arccal jelentkezett a miniszterelnök, hogy bemutatják a fermánt az anyakirálynőnek. Ez a fogadtatás is felemelően kegyelmes volt, csak az zavarta meglehetősen kellemetlenül a nagyherceget, hogy az ünnepélyes aktus tartalma alatt szüntelenül ott sompolyogtak, kurrogtak, ruháját szaglászta a „szelidített” oroszlanok, párdueok és tigrisek.

Ezen sikerült végjelentet után elképzelhetjük, milyen örömmel sietett végre Sándor vissza a verőfényes Nizzába. Ugyan megkisérelték, hogy maradjon még egy kicsit, de ő kétségbeesetten tiltakozott, hogy most már mennie kell, mert otthon nagyon sürgős dolga van. Később azután a négus is megkapta a türelem etikettjéből a méltó leckét. Kivánsága a fermánnal együtt a Népszövetség elé került, ahol az ügy még most is békésen alussza az igazak álmát. Igaz, hogy szegény Haile Szelasszie mindez már nem érdekli. Most aztán igazán időmilliomos. Senki se megy hozzá, senki sem keresi. Nincsen már semmi halogatni valója, töprengés régi dicsősége romjain reggeltől estig.

(Flaneur.)

Szenzációs karácsonyi műsor a SCALA slágermozgóban

A SCALA-mozgó, amely az utóbbi időben a legjobb filmeket mutatta be, az ünnepekre való tekintettel különös gonddal állította össze műsorát úgy, hogy azzal mindenki a legnagyobb mértékben meg lesz elégedve

Heinz Rühmann

európai szenzációt keltő filmje

5.000.000.-

keres egy örökösöt

Táncsláger: Ich brech die Herzen der stolzenen Frauen! — Ich tanz mit Fräulein Dolly Swing!

E hó 24-től kezdve jegyelővétel egész nap!

Telefon 23—79.

JOURNAL!

JOURNAL!

Matiné előadások: Vasárnap és hétfőn délelőtt olcsó helyárakkal, dupla műsorral!

Ünnepek alatt kedvezményes szelvények érvénytelenek!

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tiz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tiz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Egy magyar missziósnővér a pápuák között

Tíz éve él az ausztráliai szigetvilág egyik pápuáitól lakott szigetén Molnár Mária magyar missziósnővér, akinek legutóbbi jelentése nemrég érkezett meg a reformátusok Külmissziói Szövetségéhez. Valóságos regényhőső ez a bábó leány. Már a világháborúban úgy ismerték, mint a legvalószínűbb önkéntes ápolónők egyikét: ő volt az ausztrál-magyar hadsereg egyik legszébben kitüntetett vöröskeresztes tesvére.

Amikor a nagy világégés végetért, Molnár Mária Győrbe került, diakonisszanővérré. Egy ízben társulatték Németországba, ahol résztvett egy missziósi gyűlésen és sokat hallott az emberenővő pápuákról — „Isten mostoha gyermekeit” — között folyó lelkiismereti háttérítő munkájáról. Ekkor határozta el, hogy életét ennek a missziósnak szenteli. Háromszor jelentkezett főnökeire — megtanulta a pápuák nyelvét, de az orvosok nem találték elég erősnek és fiatalnak a hallatlan fizikai megerőltetéssel járó munkát.

Végül aztán Molnár Mária pénzt gyűjtött itthon ismerősei között és bátrán, egyedül indult neki a hosszú utakra. Végtelen hajót után érkezett meg az Ausztrália szomszédságában lévő Admirálitás szigetek egyik kis földdarabjára: Pitilu szigetére.

Azóta ott él, az egészségtelen éghajlat alatt, veszedelmes kigyók, felvad pápuák között és terjeszté Isten világosságát. Már százezer gyermek családot keresett meg — de az utóbbi időben betegeskedik. Most kizárta neki hat méter szunyoghábot: a Pitilu szigeten ugyanis minden maláriászerűség van, hogy — amint Molnár Mária egyszer kiszámította — egy perc alatt háromszáznyolcvan csipész éri a mozdulatlan, kinyújtott kezét.

Ezek közül egy is halálos lehet, ha olyan embert ér, akét még nem ottaltak be malária ellen. A gyermekek lelki pápuák ősi pénzegysége — kutyafog. A szomszédos szigetek kutyái számára ez természetesen állandó veszélyt jelent. Most úgy hírlík, hogy az angol gyarmati kormány megszünteti ezt a különös pénzegységet...

Különbőn a magyar reformátusság áldozatkészítéséből Molnár Máriaval együtt már négy missziósnővér végzi a távoli országokban az Evangélium hirdetésének munkáját: Vasel Matild huszonnegyolc éves dolgozik Kínában, főképpen a vak gyermekek között. Dobrossy Lajos református lelkész nyolc éve él a bolgár mohamedánok falvaiban, akiket általában missziótpasztorátus szerint legnehezebb keresztényvadásra téríteni.

Babos Sándor lelkész a Romániában élő magyarok közülék ki a messi Mandzsuriába, ahol őt éve terjeszti Isten világosságát az állandó harcban pusztuló pogányok között.

(—) Karácsonyi üdvözlés a városházán. Table Nicolae dr. főjegyző vezetésével a városi tanácsnokok és hivatalfőnökök tegnap délben küldöttéleg keresték föl Baran Coriolan dr. főpolgármestert, valamint Tieran Emil dr. és Warth Péter dr. alpolgármestereket, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmával jókívánságaikat fejezzék ki nekik.

— EZER TEHERAUTÓT KAP KINA AMERIKÁBÓL. Newyorkból jelentik: A kínai kormány ezer teherautót rendelt az amerikai gyárakban, a melyekkel a kereskedelmi forgalom lebonyolítását kívánja elérni az országúton. A kínai kormány a rendelés ellenértékét a 25 millió dolláros kölcsönből fogja kifizetni.

Márton Aront nevezte ki a pápa gyulafehérvári püspökké

Negyvenkét éves az új főpásztor, aki mint frontárcos háromszor sebesült meg a világháborúban

Kolozsvár, december 23. Az Osservatore Romano jelentése alapján értesítés érkezett Kolozsvárra, hogy a pápa, Ofélsége a király és a kormány jóváhagyásával a dr. Vorbuchner Adolf gyulafehérvári püspök elhalálózásával megüresedett méltóságba

Márton Aron apostoli kormányzóit nevezte ki.

A tudós főpap mindössze 42 éves, tehát aránylag fiatalon foglalja el nagynevű elődeinek örökét, de kétségtelen, hogy a rendkívül gyorsan, ritka ívelésű pályafutást elért férfit emberit és papi erőnevei a magas méltóság betöltésére hivatottá teszik.

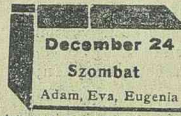
Márton Aron 1896 augusztus 28-án született Márton Agoston és Kurkó Julianna csikszentdomokosi székely gazdálkodó-pár házasságából. Az elemi iskola öt osztályát szülőfajudában végezte, középiskolai tanulmányait Csíksomlyón kezdte meg, majd a csikszeredei katolikus gimnáziumban folytatta és Gyulafehérváron fejezte be, itt is érettségizett. 1915-ben a 82. székely közös gyalogezredhez vonult be, három éven át volt katoná és közel

két éven át harcolt a dél és keleti hadszíntereken, ahol három ízben megsebesült.

Hadi erőneveiért a Signum Laudis-al és a Károly csapatkeresztel tüntették ki. 1920-ban az ifjú hadnagy Krisztus seregébe vétette fel magát és 1924-ig a gyulafehérvári szemináriumban tanult, ugyanennek az évnek júliusában a püspöki székhelyen pap-pásztorként. Első lelkipásztori állomása Ditró volt, ahol mint kaplán működött. Majd Gyergyószentmiklósrá került, ahol 1928-ig, mint segédlelkész és állami hittanár, később Marosvásárhelyen ugyancsak

hittanár, 1929-ben pedig a nagyszabenyi Theresianum tanulmányi felügyelője és vesteroronyi plébános.

Ekkor Majlath gróf gyulafehérvári püspök a maga közelébe szölitotta, mert fölfedezte kiváló képességeit. 1930-ban tért vissza Gyulafehérvárra és 1932-ig a püspöki aulában, mint udvari kaplán és levéltárnok működött, majd a Báthory-Apor szeminarium növendékeinek kérésére Majlath püspök nagybecsült hívét egyetemi hitsszóknak és ifjúsági prézessé nevezte ki. Ebben a minőségében három tartalmas esztendő telttől el, majd az ifjúsági nevelői munka utolsó két évében a Katolikus Népszövetség helyettes igazgatój állásába került. A közdiavarsárhelyi katolikus nagygyűlésen a Katolikus Népszövetség tényleges igazgatójává léptették elő és ezt a nagy tevékenységet igénylő hivatalát két éven át látta el. 1936 március 15-én a kolozsvári egyházközség vezetésére kapott megbízatást helyettes plébánosi minőségben. Ugyanebben az esztendőben a marosvásárhelyi katolikus nagygyűlés sajnálatlaltal volt kénytelen tudomásul venni, hogy lemondott népszövetségi igazgatói állásáról. — Állandóan felfelé ívelő pályájának újabb állomásait az 1937 januárjában történt címzetes kanonoki kinevezés, s az 1938 augusztus 14-én bekövetkezett kolozsvári plébánossá való megválasztása jelentette, melyet betöltött azután 1938 szeptember 14-én a Szentánya értesítése, hogy a dr. Vorbuchner Adolf elhunyt folytán a megyéspüspöki teendők ellátására apostoli kormányzóji jelleggel kinevezte. Ezek után előre látható volt, hogy a vatikáni kegy őt illeti a gyulafehérvári püspöki székbe és ez így is történt.

December 24 Szombat Adam, Eva, Eugenia

között megírta a temesvári származású Boreky Károly festőművész életrajzát. Angliából a művész számos képét hozta Budapestre, ahol azokat kollektív kiállításban bemutatatta.

1410. december 24-én született Erdély egyik falujában Orbán magyar ágyuöntő, aki II. Mohamed török szultán szolgálatában állott és Drinápolyban működött. Egy háromszáz mázsa súlyú ágyút öntött, amelyet száz ökor vontatott Drinápolyból Konstantinápoly alá. Ezzel az ágyuval lötték 1453-ban Konstantinápoly bástyáin a főreást. Az ágyu jelenleg Londonban van. A török szultán 1867-ben ajándékozta azt az angol kormánynak viszonzásul a számára küldött két Armstrong-ágyuért.

— EGY ÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTEK EGY EGYETEMI TANÁRT. Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék tegnap E. Otelelesanu egyetemi tanárt a központi meteorológiai intézet igazgatóját egy évi börtönre, 10 ezer lei pénzbírságra és 3 évi jogfelfüggesztésre ítélte meg nem engedett politikai működése miatt. Az igazgató „Hazafias Liza” névvel új szervezetet akart alakítani.

(—) A „DELI HIRLAP” KARÁCSONYI SZÁMA nagy terjedelemben és bőséges tartalommal, vasárnap reggel jelenik meg. Aki már most előfizet január elsejére, december végéig ingyen kapja a lapot a karácsonyi számmal együtt.

— VASÚTI SZERENCSETLENSÉG BASARABIÁBAN. Nova Sulitából jelentik: Tegnap 21 óra 30 perckor súlyos vasúti szerencsétlenség történt Mamaliga és Vancintanai állomások között. A Lipcán felől érkező 7106 számú motorvonat összeütközött az előtte haladt tehervonattal leszakadt néhány vagonnal, amelyek a szabad pályán veszteltek. A karamból következtében Cigu Alexandru, a motorvonat vezetője meghalt és 15 utas, köztük négy súlyosabban megsebesült.

— SPANYOL INFLUENZÁT KAPOTT FRANCO TABORNOK. Párisból jelentik: A Le Figaro gibraltári jelentése beszámol arról, hogy Franco tábornok náthalázban megbetegedett.

(—) A „DELI HIRLAP” KARÁCSONYI SZÁMA nagy terjedelemben és bőséges tartalommal, vasárnap reggel jelenik meg. Aki már most előfizet január elsejére, december végéig ingyen kapja a lapot a karácsonyi számmal együtt.

SPORTCIKKEK — SKI

korcsolyák — fényképezőgépek
a legszebb karácsonyi ajándékok

KECSKEMETI Temesvár 1. Bd. Dacia 2.

Rhein borok Rhein pezsgők

Főlerakat: IONASIU S. A.
Telefon: 21—24. és 21—25.

— ZARVA KELL TARTANI A MELEG ÉLELMET ARULÓ ÜZLETEKNEK. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy azok az élelmiszer kereskedések, amelyek cikkek árusításán kívül meleg ételeket előállító konyhát is tartanak fenn, a vegyes élelmiszerüzletek kategóriájába soroztassanak. Ennek értelmében ezek délben fél kettőtől fél négyig tartanak ebédszünetet, míg este 8 órakor zárnak.

— KETTŐS GYLKOSSÁG A FŐVÁROSBAN. Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő kettős büntény történt a Lupescu városnegyedben. Az elmúlt éjszaka eddig még ismeretlen tettes meggyilkolta Govrin Constantin csizmadia feléségét és leányát. A kettős gyilkosságot a 11 óra tájban hazaérkező férj fedezte fel. A gyilkos, aki valószínűleg rablási szándékból halott be a lakásba, mindkét áldozatát megfojtotta.

— SZENGAZTOL MÉRGEZETT HUST EVETI EGY CSALÁD. Bucurestiből jelentik: Borzalmas családi tragédia történt tegnap este az Octav Cocorescu uca egyik lakásában. Ioan Dumitru családja flekkensütőt vcsorázott. Nem sokkal később valamennyien rosszullettől panaszkodtak és néhány pere múlva Dumitru 36 éves felesége és 15 esztendős liecumista fia, borzalmas kínok között kisenvedett. A családöt, aki csak néhány falatot evett a húsból, súlyos mérgezési tünetekkel a kórházba szállították. Azt hiszik, hogy a mérgezéseket a sütés alkalmával képződött szengáz okozta, mert a flekkensütőt nem találták meg azonnal és a húst a szőzen sütötték meg.

(—) A NÉPKONYHÁK KARÁCSONYA. A cutia Augustin gyárvárosi és Trandafir Virgil zsefvárosi telekbírák vezetése alatt álló két városi épkönyha a karácsony alkalmával vasárnap ünnepi bédet tálal az ott ellátásban részesülő szegényeknek. Mindkét népkönyhában hatalmas karácsonyfát állítottak fel és az ebéd mellé mindenkinek karácsonyi mákos kalácsot, egyéb süteményt, azonkívül gyűlöcsöt osztanak ki.

(—) KÉSZEN ÁLLANAK A VÁROSI ILLETKOSZTÁLY ÚJ HELYSÉGEI. A városháza alexandri ucai frontjának földszintjén, ahol azelőtt a mérnökség épületébe átköltözött városi adóivatal volt, heteken keresztül kőművesek dolgoztak, hogy az irodahelyiségeket átalakítsák. Az ucai bejáratot befalazták és négy hatalmas ablakot csináltak. A belső falakat áthelyezték, hogy a szobákban több levegő és világosság legyen. A bejárat a kapu alatt nyílik. Ezekben a helyiségekben, amelyek új padlót és falfestést kaptak, helyezik el a városi illetékosztályt, amely eddig az emeleten összezűfoltan működött.

(—) A „DÉLI HÍRLAP” KARÁCSONYI SZÁMA nagy terjedelemben és bőséges tartalommal, vasárnap reggel jelenik meg. Aki már most előfizet január elsejére, december végéig ingyen kapja a lapot a karácsonyi számmal együtt.

TÜZIFA

bükk, tölgy, cser és gyertyán legelősebb áron, az első keresztény faraktár,

Comerțul Lemnului S. A.

V., Piața Brașov (Lunapark mellett.) Telefon-szám: 33—64.

(—) Halálozások. Meghaltak: Vlaicovici Aurel huszonnyolc éves, Neurohr Péter 39 éves, Schäfer Katalin született Helfrich nyolcvan éves, Bálint Pál ha.vanhat éves, Schlögel György hatvanhárom éves, Kovács József tizenhét éves, Schornigg Péter negyvennégy éves, Fogel Mendel négy hónapos.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentik: Bartos Anna, Ravasz Mátyás, Kiss Klára, Schneider Dezső János, Olarescu Mária, Simion Ion Aurel.

(—) Házasságok. A temesvári anyakönyvi hivatalban tegnap a következő matkáparok kötötték házasságukat: Urs Ioan és Balog Rozália, Bradeanu Alexandru és Gogan Aurelia, Floru Gruin és Haitco Emilia, Niculescu Grigore és Dragan Elena Silvia, Palota Florián és Szabó Anna, Kliegl László és Stuprich Mária Juliánna, Hammer Károly és Henz Mária, Pistera Sebestyén és Ernst Mária, Eckl Márton és Varga Rozália, Venczel István és Tokos Juliánna, Dakó Antal Pál és Kulha Mária, Uj István és Lőrincz Ilona, Horetzky László és Ku ti Ilona, Müller Géza és Ferencz Stefánia, Boitor Constantin és Józsa Mária, Kaiser József Mihály és Eder Magdolna, Grosz Gyula és Wunsch Adél, Hadnagy Árpád és Borbély Rózsa, Schneider János és Dragacski Mária.

(—) Karácsonyi megajándékozás Buziáson. Patyánszky Elemérné szül. Muschong Katalin, min. minden évben, úgy most is megajándékozta a gyár alkalmazottainak gyermekeit. A nagyobbak cipőt, a kicsik flanel ruhát és játékokat, mindannyian edességet kaptak. A gyermekek szavaltak és előadták Szentirmay Giz 3 felvonásos „Levél a mennyországba” című karácsonyijátékát. Ezenkívül ugyanilyen megajándékozásban résztultek a gyulafehérvári téglyágyárban a gyermekek is. Buziáson 34 és Gyulafehérváron 145 gyermeket ajándékoztak meg.

(—) Freund Márk dr. felesége meghalt. Sulyos csapás érte Freund Márk dr. gyárvárosi orvos. Felesége, született Pilis Gizella, akivel özvegyeként át a legzavartalanabb és legboldogabb családi életet élte, e hó 22-én, éjjel fél tizenkét óra körül hosszas szenvedés után meghalt. A szívbetegségről és jóékonyságáról ismert és közbecsült uriaszony mintaképe volt a jó háziasszonynak és szerető hitvesnek. Hónapok előtt rosszindulatú bélbaj támadta meg a 68 éves uriaszonyt, amely egyre súlyosbodott és az orvosi tudomány képtelen volt segíteni. Halálát mélyen sújtott férjén kívül fia, Preisz Alfréd, a Galvani Rt. cégvezetője és kiterjedt rokonok gyászolja. A temetés holnap, vasárnap délelőtt fél tizenkét óra körül megy végbe a belvárosi izraelita temető halottas csanakából. A mélyen sújtott férj iránt őszinte részvét nyilvánul meg.

Hallgassa meg e készülökeket!

KÖRTING és BLAUPUNKT

és Ön is ezek közül fog választani!

Szívesen bemutatjuk!

ELECTRON

a Bánság legnagyobb szaküzlete

TEMESVÁR, I.

Bratiann-tér

(—) A TEMESVÁRI ÜGYVÉDI KAMARA ÉS A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS ARCIVONALA. A kamara vezetősége most tartott ülésén elhatározta, hogy összehívja a tagokat rendkívüli közgyűlésre, melynek egyetlen tárgya az ügyvédeknek csatlakozása a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához.

(—) A VOLT VASGÁRDÁ SZABADON BÖCSÁTOTT BÁNSÁGI TAGJAI. A szabadon bocsátott százharminc volt vasgárdista között számos bányász van. Szabadlára kerültek többek között Ghendie Ilie tanár és Radu Ilie ár. temesvári ügyvéd, Boldor Petru és Puscasiu Virgil ohabforgácsi községbeli román lelkészek, valamint Buhariu Petru sósi román lelkész is. Az egykori vasgárdisták karácsonyra valószínűleg családjaik körében lesznek.

(—) Karácsonyi ünnepély a guttemplerek-nél. A temesvári guttemplerek, mint minden évben, az idén is megrendezik a felebaráti szeretet ünnepélyét. A karácsonyi ünnepély holnap, vasárnap, délután négy óra körül lesz a belvárosi Tepes Voda tér 1. szám alatti levő otthonokban és az ünnepség keretében szegény gyermekeket is megajándékoznak meleg téli ruhával. Az ünnepi beszédet Sora Mileinte görög keleti román lelkész mondja. Beléptidő nincs, vendégeket szívesen látnak.

(—) A katonai könyvecskék láttatározása. A rendőrség katonai ügyosztálya közli, hogy a katonai könyvecskék láttatározása az 1933. évre január 8-án kezdődik és március elsejéig tart. Láttatározatni kell könyvecskéket mindazon hadköteleseknek, akik az 1911—1935-ös korszakokba tartoznak. A láttatározás, amelyen mindenkinek személyesen kell jelenkezni, ezután nem a sörgyárban, hanem a belvárosi Tepes Voda 2. szám alatti volt tanoncotthon helyiségében a később kiadandó sorrend szerint, naponként délelőtt 8—1 óra között történik. Január nyolcadikán kezdődik a tartalékos tisztek könyvecskéinek látatározása. A tartalékos tisztek naponta délután négy-hét óra között jelenkezzenek teljes felszerelésükkel a hadkiegészítő parancsnokságnál.

(—) Elfogott tolvaj. Az ujkisodai csendőrség átad a temesvári rendőrségnek Kocsik Mihály ötvenkét éves ismert tolvajt, akit azzal gyanúsítottak, hogy Temesvárot számos lapás-követet el. A nyomozás során kiderült, hogy a lopásokkat nem a városban, hanem Ujszentesen és környékén követte el. Kocsik Mihály: vizsgálódték a csendőrlégióhoz, amely tovább folytatja a nyomozást.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLEI SZOLGÁLATA:

Szombaton, december 24-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan ucaában levő Ir-galmások gyógyszerháza.

A II. kerületben a Stefan cel Mare ucaában levő Jehner R. gyógyszerháza.

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerháza.

A IV. kerületben a Vacarescu ucaában levő Braun gyógyszerháza.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerháza és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

AZ IMPOTENCIA
(SZEXUÁLIS NEURASZTÉNIA)
legyőzhető
RETON
TABLETTÁKKAL

KÖNYVEK

* UJ ANGOL GYORSTANÍTÓ. Thomas angol egyetemi tanár átnézésben Benedic.—Haasz szerkesztésében most jelent meg *Everyday life in conversation* Angol beszélgetések, a végén szófárral és magyarázatokkal. Az új nyelvkönyv a modern, ma élő angol nyelven igyekszik a mindennapi élethez szükséges nyelvtudást megadni, keresetlenül, természetesen és egyszerűen. A könyv célja, hogy a tanuló úgy beszéljen angolul, mint egy ma élő angol. Benedic.—Haasz: Angol beszélgetések Pantheon kiadásában 79 lei minden könyvkereskedésben.

* FELIX SALTEN: *Perri egy mókua regénye.* Perri történetében az erdő apró lakóinak életét meséli el Salten. A kis mókua megszületik, játszik, szenved, szerelmes lesz a végül családot alapít. Közben megismerkedik az erdő és az élet ezernyi csodájával, eseményekkel csakugy, mint az emberekkel. És főképen kíváncsi, rettentően kíváncsi mindenre, ami körülötte történik. Salten finomtollu, könnyed író. Írásaiban nemcsak a négy lábúak és madarak kelnek életre, hanem a fák, fűvek és virágok is. Olyan természetességgel beszéli őket, hogy egy pillanatra sem érezzük költőinek történetét. Aki a Perri olvasása után járja majd az erdőt és akad össze lelkével, bizonyára megértőbben nézi majd cselekedeteit. Felix Salten: Perri Dormányi pompás fordításában, Pantheon kiadásában jelent meg, fűzve 106 lei, kötetben 145 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepadón Cluj.

* MESZLÉNYI ROBERT: *Hangversenykalauz II.* Míg a Demény Dezső tollából származó hangversenykalauz első kötete a nagy zenekari műveket, így a szimfóniákat, szvitteket és nyitányokat tartalmazza, addig ez a mű a karműveket (oratóriumokat, miséket, rekvieimeket, világi karműveket) és koncerteket (zongorahangversenyeket, hegedűhangversenyeket és más hangszerre írt versenyeket) ismerteti. Számátlan érdekes epizód tarkítja az egyes zenét és tematikai ismertetést. Ugy a zenekarok, mint a gramofonnal vagy rádióval szó-rakozó közönség érdekes olvasmány kíséretében megbizható kalauzt nyer ebben a pompás összeállítású kötetben. Meszlényi Róbert: Hangversenykalauz a Rózsavölgyi zenekönyvek kitűnő szerkesztésében és szép kiállításában jelent meg. Vásonkötésben 129 lei minden könyvkereskedésben.

* HUNYADY SÁNDOR: *A tigriscsíkos kutya.* Hunyady Sándor a mai magyar elbeszélő irodalmának egyik legkiválóbb mestere. Kifoghatatlan mesegazdagsága, folyamatos, izes elbeszélő képessége rendkívül népszerűtetté tette a nagyközönség körében. Szintiszta irodalmi kvalitás és népszerűség, ez a két egymással találkozó dolog egyesül ennek a szerencsés írónak az esetében. Most megjelent novelláskönyve, A tigriscsíkos kutya egész sereg feledhetetlen alakban, helyzetben és képből, szépségű művészi elbeszélő művészettel megírt novelláiban mutatja azokat az erőit, amelyek Hunyady Sándor művészetét jellemzik. Ez a könyv csupa derű, fölényes éleslátás, humor és mozgalmasság. Hunyady evel a könyvével is bebizonyította, hogy a magyar novellának mikszáthi értelemben igazi mestere. Uj könyve az Athenaeum kiadásában jelent meg. Ara 99 lei.

Mozi

SZOMBAT, DECEMBER 24.
A szentestére való tekintettel a mozilban ez nincsen előadás.

VASÁRNAP, HÉTFŐ, KEDD.
APOLLÓ: Csikágó (német film).
CAPITOL: Három kis ördög (angol film).
CONCORDIA (Mehala): A fekete vér (német film).
SCALA: 5,000.000 keres egy ördögöt (német film).
RIYOLI: Eva (német film).

= KÖZGAZDASÁG =

Milyen esetekben mentesek a kereskedelmi társaságok a nyugta kibocsátása alól?

A központi bélyegbizottság értelmező határozata

A bélyegtörvénynek azon intézkedése, hogy a kereskedelmi társaságok bélyeges nyugtákat tartoznak kibocsátani az október 13-iki repülő-bélyegtörvény határozata folytán, teljes tisztázást nyert. A központi bélyegbizottság csütörtökön foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy milyen esetekben nem kell a beszedett összegekről nyugtát még a kereskedelmi társaságoknak sem kibocsátani és a következőket állapította meg: 1. értékek leszámításánál vagy visszleszámitásánál; 2. inkasszó-papír, vagy zálogkölesön kifizetésénél; 3. bankelőleg felvételénél (a bank tartozik az általa felvett előlegekről nyugtát kibocsátani, de a magánfél nem); 4. csekk beváltásánál; 5.

értékpapír, vagy deviza eladásánál, mivel a borderon lesz bélyegezve; 6. a társaságok belső ügykezelési bönjainál nem kell nyugtát kibocsátani, illetve a kibocsátott nyugtát bélyegezni.

Az ilyen belső bönök tárgyában a bizottsági határozat megjegyzi, hogy ezek csak úgy bélyegmentesek, ha olyan tartozás kiegyenlítésére adnak elszámolás végett, amely után bélyeges nyugta jár.

Olyan esetekben, ahol az időszakonként teljesített fizetést a kereskedelmi társaság magán a szerződésen ismeri el, külön nyugtát nem kell adni, de minden fizetés mellett leróvándó a megfelelő nyugtabélyeg.

Dr. Schacht londoni utja eredménytelen maradt

Az Excelsior című francia lap összegezi dr. Schacht, a Német Birodalmi Bank elnöke londoni utjának eredményeit. A francia lap szerint a City teljesen elzárkózott attól, hogy dr. Schacht terveit elfogadja, közöttük a zsidó vagyonok egyrészének Németországhoz való kibocsátása sem kerülhetett komoly tárgyalás alá. Az Excelsior szerint dr. Schacht felhívja, hogy az angol fináncok érdeke, hogy Németországot a szélsőségektől megóvja. Ez az érv — írja a francia lap — ma már nem hat az angol kereskedelmi életre, amely fel van habrodva Németország gazdasági módszerei ellen és a legnagyobb pénzügyi áldozatokra kész, hogy vilápiaci helyzetét fenntartsa. Az angol nagytőke képviselői ellenjavaslatot adtak af dr. Schachtnak, aki azt tanulmányozás végett magával vitte. Ugy tudják, hogy dr. Schachtnak tudomására adták, hogy az ellenjavaslat el nem fogadása esetén Anglia és Németország között elkerülhetetlen a gazdasági háború.

(=) **PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT** tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás 2.50—2.70, ricszes tojás 2.40, száraz bab kilója 12 lei, lencse kilója 12 lei, kalarabé darabja 1—3 lei, sárgarépa és paszternák kilója 4—6 lei, zöldség kilója 5—7 lei, zeller darabja 4—8 lei, leveles való zöldség csomója 2 lei, krumpli kilója 4—5 lei, hagyma kilója 5—6 lei, fokhagyma 8 lei kilója, fiatal hagyma esomónként 1—2 lei, spenót kilója 12 lei, esomónként 1—2, torna darabja 2—3 lei, vörös cékla kilója 5 lei, tök kilója 4—6 lei, káposzta fejenként 3—6 lei, kelkáposzta fejenként 3—4 lei, téli retek fejenként 2—3 lei, karfiol fejenként 5—12 lei, tejfel literje 40—45 lei, főzővaj 100—110 lei, teavaj 140 lei, begyurt juhtúró 32—36 lei, méz kilója 44 lei, alma 8—16 lei, körte 20 lei, tömött liba 140—250, tömött kacska 120—140 lei, csirke párja 35—70 lei.

= **Alapot létesítenek az altalaj hathatósabb kihasználására.** Az 1923. évi alkotmány szerint egy alap létesítendő az altalaj termékeinek kihasználására. Ez az alap 1930-ig költségvetésileg dotált, amikor 200 millió lei összegig emelkedett. Tekintettel arra, hogy a petroléumforrások csökkenő mennyiségű terméket szolgáltatnak és újabb kutatómunkák felárása válik szükségessé, Constantinescu nemzetgazdasági miniszter törvénytervezetet készített az alap rekonstrukciójára és ennek segítségével az állam fogja a petroléumkutak felállítását finanszírozni.

= **NÖVÉNYEK ÁTSZÁLLÍTÁSA ROMÁNIAI ÁT.** A nemzetgazdasági miniszter rendelkezése szerint az országon át tranzitált növényi termékek vizsgálat alá nem kerülnek, amennyiben a román állam által elismert vegyészeti intézet bizonyítványát felmutatják. Az ilyen szállítmányokat lepecsételik a határon, de amennyiben a pecsétet a romániai szállítás alatt feltörve találják újabb vegyi vizsgálatnak vetik alá.

Árfolyamok, gabonaárak

PÉNTEK, DECEMBER 23.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltetik. Dinár 2.89—3.05, pengó 25 és 26.50—27, német márká 38—39, felár nélkül.

A borsági gabonapiacra a tengeri iránti érdeklődés élénkült és az árak javultak. A búza és a többi gabonamű irányzata azonban továbbra is lanya és a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi búza 78 kilós 365, torontali búza 380, időszerinti tengeri 390, öröképes tengeri 315, zab 420, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 380, korpa 270, ótökmag 730, új tökmag 650, muharma 300, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 740 lei százkülönként. A lóheremag 18, a lucernamag 52 lei száz-

= **PERVESZTES LETT SZATMÁR EGY SZÁLLODABERLŐVEL SZEMBEN.** Katz Sámuel, a szatmári Park-szálló tulajdonosát a város ki akarta lakoltatni az épületről, mert a tulajdonjog elismeréséért fizetendő havi 150 lei illetéket késedelmesen fizette be. A dolog perre került, Katz azal védekezett, hogy néha előre, néha késedelmesen fizetett, de a várost nem érte jogszerelem, mert óvadéka volt és így késedelmes fizetés esetén a város az óvadékból kárpótolhatta magát. A védekezésnek a bíróság helyt adott és a város kilakoltatási keresetét elutasította.

= **UJ GYAR A SZATMÁRI UNIO HELYÉN.** Az Unio vagongyár szatmári üzemét Brassóba telepitette át. Az átköltöztetés lebonyolítása után a vagongyár igazgatósága a város vezetésével egyetértve, elhatározta, hogy a vagongyár épületeit lebontják és a lebontásból nyert anyagot a brassói üzem kibővítésénél használják fel. Mint most értesülünk, a szatmári Unio vagongyár volt üzemi helyiségeiben rövidesen új fémipari üzem kezd működését.

= **KERESKEDELMI ISKOLAI TANÁROK PERE A BUCURESTII KAMARA ELLEN.** A semmitűzők érdekes döntést hozott a kereskedelmi iskolai tanárok ügyében. A kereskedelmi iskolák jórészt, úgy a régi királyságban, mint Erdélyben a kereskedelmi testületek, elsősorban a kamarák alapították és tartották fenn. A bucarestii Kereskedelmi Kamara és az általa létesített kereskedelmi iskola tanárai közöt per keletkezett, mivel a kamara megtagadta a fizetésemelést és előléptetést azzal, hogy a középiskolai oktatási törvény rendelkezése reájuk nem vonatkozik. A semmitűzők — ellentétben az ügyben hozott alsófoku ítélettel — kimondta, hogy minden magántestület által fenntartott, de nyilvánosjogú középiskolai tanárnak joga van az előléptetésre a középiskolai törvényben foglalt feltételek mellett.

A dollárbetétek elszámolása

A brassói itélőábla fontos ítéletet hozott a dollárbetétek árfolyama tárgyában egy betétnél az Albina pénzügyintézet elleni ügyében. Amikor a beté es az összegért jelentkezett, a bank az akkori dollárárfolyamon akar a az összeget leiben folyósítani, tehát 97 árfolyamon. A betétes 167 leit kért egy dollárért. Ugy a törvénysek, mint az itélőábla helyt adott a betétes keresetének és kimondta, hogy miután a Mironescu-féle, 1933. évi konverziós törvény elrendelte a dollárkötelezettségeknek az akkori árfolyamon való átszámítását és mivel akkor a dollár árfolyama 167 volt, minden, 1933. április 1. előtt létezett dollárkötelezettség ezen az árfolyamon számolandó el.

= **TILOS A KÖZBENJÁRO A KONTINGENTÁLÁSI HIVATALBAN.** A nemzetgazdasági minisztérium külkereskedelmi igazgatósága ismételen felhívja az importőrök figyelmét, hogy tilos bármilyen közbenjáró működése az importengedélyek kiadásának megszüntetésére. A kontingentálási hivatal az ezen rendelkezés ellen vétőkkel szemben szankciókat fog alkalmazni, amelyek végső esetben az importengedély megsemmisítéséig mennek.

= **ROMÁNIÁBAN A VILÁG TEXTILIPARI MUNKÁSAINAK EGY SZÁZALEKA DOLGOZIK.** Egyik közgazdasági lap kimutatása szerint a világban kilenc millió munkást foglalkoztatnak a textiliparban. Százalékszerűen a munkások így oszlanak meg az egyes államok között: Nagybritánia 15, Japán 13, Németország 12, Egyesült Államok 11, Oroszország 10, Franciaország 9, Brit-India 8, Olaszország 8, Belgium 3, Svájc 1.3, Románia 1, a világ többi: államai 9 százalék.

Karácsonyi mozi-krónika

A külföldi lapok jelentései alapján az ideai szezon kimagasló filmjei a következők:

AZ OLIMPIÁSZ filmje 2 részben, LENI RIEFENSTAHL monumentális alkotásában. Ujra áéjük az 1936 évi olimpiász izalmát. Mind az 51 résztvevő nemzet felvonul, mindegyik a maga festői egyenruhájában; minden nemzet ifjúságának színe-java vetélkedik a legizgalmasabban versenyezve az elsőségért. Soha még film technikai tökélyben ilyet még nem produkált. Tehát ezt mindenkinél látnia kell.

Az olimpiász filmjével vetélkedik világsiker tekintetében a HÓFEHERKE ES A HÉT TÖRPE, mely filmet az eddigi minden sikert felülmúló érdeklődés következtében egy év óta vetítik a világ legnagyobb mozijai. Ez az első egész estét betöltő színes rajzfilm, melynek eredeti kompozíciója saját zenéje (Grimm) a világ összes rádióállomásainak állandó műsorszám.

MARCO-POLO kalandja, GARY COOPER elágerfilmje.

HEINZ RÜHMANN sláger vígjátéka: 5 millió keres egy örökös. Biztos siker, aki szeret nevetni, az minden eddigi felülmulva fog szórakozni.

BOLVÁRY — ANNY ONDRA — HANS SÖHNKER. Három világmárka, nevükkel garantálják Temesvár Szilveszterét a Botrány a divatszalonban című filmben.

A kémfilmek élén TOURJANSKY rendezésében, WILLY BIRGEL és THEODOR LOOS főszereplésével: L. B. 17, a titkos jel halad.

DEANNA DURBIN: A szívek csalogánya a legjobb filmje a kis sztárnak. Ezen filmben nagyobb sikere van, mint a 100 férfi és egy kislánynál volt.

DANIELLE DARRIEUX: Mégis ártatlan. Kosterlitz rendezte ezen legnagyobb sikerű francia vígjátékot.

LIL DAGOVER: Másodvívágás, mely filmben felülmulja eddigi összes alakításait.

AZ ANDALUZIAI ÉJSZAKÁK: Imperio Argentino, a világhírű spanyol énekes slágerénekes filmje.

Mindezen slágerfilmeket Temesvárott a Scala mozgó fogja bemutatni, amivel bizonyítja, hogy mindent elkövet a temesvári mozikközönség kényes igényeinek kielégítésére.

Mindenki ingyen kapja

a Déli Hírlapot (Temesvár, Piața Brătianu 3.) a hónap végéig, ha januárra már most előfizet

Zarah Leander a „Kék róka” című UFA-film főszerepében

SPORTESEMÉNYEK

Motorkerékpár baleset következtében halt meg Arturo Nuvolari, a híres olasz versenyző atyja

A nyár folyamán a fiát veszítette el, most pedig édesapja halálát gyászolja

Tazio Nuvolari Giorgio fia ez év júniusában gépkocsiszerencsétlenség következtében veszítette el életét. A világhíri olasz gépkocsiversenyző még mindig fiát gyászolja, most pedig újabb haláleset borította gyászba a családját. Édesatyja Arturo Nuvolari, aki fiatalabb éveiben az olasz motorkerékpározás büszkesége volt, szerencsétlenül járt és meghalt. Arturo Nuvolari 75-ik életévében járt, de a motorkerékpár sportot nem hagyta annyiba és mindennap szorgalmasan és kitaróan robotott végig az országutakon. Egyik ilyen útja alkalmával motorkerékpárjával Castel D'Arlo faluból elindult Mantova felé. Amikor beérkezett a városba, eddig még ki nem derített okokból, gépe neki szaladt a falnak. Arturo Nuvolarit eszméletlen állapotban húzták ki a motorkerékpár alól és beszállították az egyik közeli kórházba. Az orvosok fáradozása hiábavalónak bizonyult, mert az idős sportember koponyalapi törést szenvedett és nemsokára meghalt.

Arturo Nuvolari egyike volt az olasz motorkerékpár sport legkiválóbbjainak, aki sok éven át sorozatosan megnyerte Olaszország bajnokságát. 1892-ben Giuseppe nevű testvérbátyjával együtt indult a bajnoki küzdelmekbe és sok éven át senki sem bírta legyőzni. Egyik legragyogóbb győzelme után aztán végleg visszavonult a sporttól és nem versenyzett többet. Néhány nappal ezelőtt pedig egy gyászos véletlen folytán éppen attól a motorkerékpártól kapta a halálos sebet, amelyet a késő öregkorban sem hagyott el.

Sporthírek mindenfelől

Kikapott a lengyel válogatott. A lengyel válogatott csapat edzőmérkőzés keretében utközte meg Szilézia válogatottjával, amelytől 3:2 arányban vereséget szenvedett. A csapatok csak kétszer 25 perces időt játszottak. A gólokat Pytel, Singewold és Gerns, illetve God és Piontek rúgták.

A Czarny legyőzte a Venus jégfogócsapatát. A lengyel Czarny Bucarestben vendégszereplő jégfogócsapata első mérkőzését a Venus együttese ellen játszotta, amelyet kemény és helyenként durva mérkőzés keretében győzött le. Az eredmény 2:1 (2:1, 0:0, 0:0).

Edzést tartott a válogatott keret. Luchide Octav szövetségi főtitkár előterjesztette Tilea Viorel elnöknek a válogatott keretét jóváhagyás végett. A szövetség elnöke a következő játékosok kiutazását engedélyezte: Szadovszky, Negru, Duce, Lengher, Dragomirescu, Pál, Costea, Pop IV., Nistor, Rasinaru, Oprea, Reiter, Mihalescu, Barátky, Prasler, Gica Popescu. Ugyancsak kinevezték a csapat kíséretét is, akik a következők: Virgil Stelea, Constantin Ursache, Edzőként és játékosként Auer utazott volna a csapattal, ha rendben lett volna az útlevele. Így még nem lehet tudni, hogy voltaképpen ki megy a csapattal.

Magyarország nemzetközi mérkőzéseinek sorrendje. A magyar válogatott labdarúgó csapat az 1939-es évben összesen hét nemzetközi mérkőzést játszik, amelyek sorrendje a következő: Február 19-én Lilleben: Budapest—Lille, február 26-án Brüsszelben: Belgium—Magyarország, március 16-án Párisban: Franciaország—Magyarország, március 9-én Corkban: Írország—Magyarország, április 2-án Zürichben: Svájc—Magyarország, május 7-én Budapesten: Magyarország—Írország, május 18-án Budapesten: Magyarország—Anglia. Ugyancsak gazdag műsort állítottak össze a B. válogatott részére is.

Költségmentesítést kapnak azok az egyesületek, amelyek játékosokat adnak a válogatott részére. A válogatott csapat 17 játékosból álló kerettel utazik a keleti turájára. A játékosokat adó egyesületek kérvényre fordultak a szövetséghez, amelyben azt kérték, hogy a szövetség bizonyos költségmegtérítést adjon a válogatott csapat részére adott játékosokért. A szövetség helyt adott a kérelemnek, így a következő egyesületek kapnak költségmegtérítést: FC Rapid 6 játékosért, Juventus 3 játékosért, Sportul Studentesc 3 játékosért, Victoria 3 játékosért, TMAC 1 játékosért és Kárpát FC 1 játékosért.

Karácsony első napján nem rendeznek labdarúgó mérkőzéseket Olaszországban. Az olasz labdarúgószövetség korrendelemben értesítette az egyesületeket, hogy december 25-én, karácsony első napján nem rendezhetnek mérkőzéseket. Ezen a napon kellett volna az eredetileg kisorsolt Olasz Kupa mérkőzéseket lejátszani, amelyek a szövetség rendelkezése következtében elmaradnak és egy későbbi időpontban játsszák le azokat.

A gyorskorcsolyázás világ- és román rekordjai

A közelgő nagy nemzetközi versenyekre és a végre talán nálunk is meginduló korcsolyázó évszakra való tekintettel, tájékoztatásul alább közöljük a gyorskorcsolyázás jelenlegi világrekordjait és a román rekordokat.

FÉRFI VILÁGREKORDOK.

500 méter: 41.8 Engnestangen norvég 1938. február 5. Davos.
1000 méter: 1 perc 28.4 mp. Thunberg finn, 1930. Davos.
1500 méter: 2 perc 14.9 mp. Staksrud norvég, 1937. január 31. Davos.
3000 méter: Négy perc 49.6 mp. Ballangrud norvég, 1935. Davos.
5000 méter: Nyolc perc 17.2 mp. Ballangrud norvég, 1936. Osló.
10.000 méter: Tizenhét perc 14.4 mp. Ballangrud norvég, 1938. Davos.

NŐI VILÁGREKORDOK.

500 méter: 46.4 mp. Schon—Nielsen norvég, 1937. január 30. Davos.
1000 méter: Egy perc 38.8 mp. Schon—Nielsen norvég, 1937. január 31. Davos.
1500 méter: Két perc 40 mp. Blikken norvég 1934. Osló.
3000 méter: Öt perc 29.6 mp. Schon—Nielsen norvég, 1937. január 31. Davos.
5000 méter: Kilenc perc 28.3 mp. Schon—Nielsen norvég, 1937. január 30. Davos.

ROMÁN REKORDOK.

500 méter: 49.4 mp. Gaál Károly Mures, 1934. február 11. Budapest.
1000 méter: Egy perc 46.8 mp. Gebefügi László KKE, 1938. február 20. Kolozsvár.
1500 méter: Két perc 42.8 mp. Pop Béla KKE, 1935. február 17. Kolozsvár.
3000 méter: Öt perc 46 mp. Pop Béla KKE, 1934. február 11. Budapest.
5000 méter: Kilenc perc 49.4 mp. Pop Béla KKE, 1937. február 7. Kolozsvár.
10.000 méter: Huszonegy perc 17.7 mp. Sándor Elemér KKE, 1938. február 20. Kolozsvár.

HOTEL RIO

**BUDAPESTEN VII., Kürt-
 ucca 6 sz.
 (Pátia-kávéház mögött.)
 1938-ban épült!
 Hideg-meleg folyóvíz, Ragyogó tisztaság.
 Mérsékelt árak!**

Foto-Sport-Optik

Fotolaboratorium
 Agfa, „Kodak” és „Voigt-
 nder” gépek és filmek.

A. M. Müley

Timisoara I.,
 Strada Solderer 11.

Tudnak a görögök. Pireus válogatott csapata barátságos mérkőzés keretében ütközött meg Szaloni válogatottjával. A mérkőzést a pierusi válogatott nyerte meg 6:0 arányban. Intő jel a román válogatott csapat védelmének.

AZT HITTE, VILÁGREKORDOT USZOTT. Londonból jelentik, hogy Donis Storey angol hölgyuszó nemrég 2:42.2-es időt ért el a 200 yardos mellúszásban. Hogy, hogy nem, az angolok világrekordnak hirdették az eredményt, pedig a holland Sophie Waalberg 1937-ben elért 2:41.4-es eredménye a világrekord. Storey kisasszonyt szülővárosában, Leedsben a polgármester fogadta, zenével, virággal, lakomával. Az ünnepség után került ki a rideg valóság...

NEMZETI SPORTCSARNOKOT ÉPÍTENEK RÓMÁBAN. Rómában, a Mussolini-stadion közvetlen közelében felépítik a „Palazzo dello Sportot”, az olasz nemzeti sportcsarnokot, mely egyike lesz a világ legnagyobb hasonló sportalkotásainak. A húszezer néző befogadására alkalmas sportpalotában ökölvívó, birkózó, jégkorong és kerékpáros versenyeket fognak rendezni, de atlétikai versenyekre is alkalmas lesz. Erdekes újítás e téren a 200 méteres futópálya, mely eltolható helyéről, ha arra nincs szükség. A palotában uszómedencék, teniszpályák, kiállítási termek és pompásan berendezett irodahelyiségek és lakások is lesznek. A sportpalotát egy év alatt építik fel, költsége 250 millió lejt tesz ki...

A JÉGKORONG VILÁGBAJNOKSÁGRA EDIG TIZENEGY NEMZET NEVEZETT BE. A benevezettek között van Magyarország is, Románia azonban hiányzik. Benevezett a két amerikai csapat: Kanada és USA is. A rendezőség számít Lengyelországra, Angliára, Franciaországra, Jugoszláviára és esetleg Romániára nevezésére is.

Rádió

SZOMBAT, DECEMBER 24.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: Munkásóra. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: N. Miháiescu előadása. 19.32: Énekhangverseny. 20: Hanglemezek. 20.45 Rádióposta. 21: Szalonzene. 22: Hírek, sport. 22.15: Szalonzene. 22.45: Hangjáték. 24: Harangszó.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána étvend, közlemények. 11. Hírek. 11.20: Zsoldos László elbeszéléseiből: A „Gyöngyhordó”. Felel-

vasás. 11.45: Lengyelország a fametszés ősi földje. Felolvasás. 1.10: Forrai Miklós kamarakórusa. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Eleimi szerének. 5: „Mindenki karácsonyfája”. Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt felállított karácsonyfától. 5.45: Hírek. 6: K. Comenoli Mária zongorázik. 6.25: „A Mi Urunk Jézus Krisztus gyermekévé”. Felolvasás. 7: Katona-karácsony. Közvetítés. 8: Esti harangszó. Utána: Magyar karácsony 1938-ban. Előadás. Majd: Akom Lajos orgonaszámjai. 8.45: Mezőkövesdi betlehemes játék. 9: Szalonzene. 10: Nagykarácsony éccakája. Karácsonytáji népszokások és népelemek. 11.45: Liszt-hangverseny hanglemezről. 1: Éjféle mise.

Budapest II. 6: Mezőgazdasági félóra. **Bécs.** 19.25: Karácsonyi zene. 20: Karácsonyi karének. 21: Szimfonikus hangverseny. 23: Karácsonyi-legenda.

Belgrad. 19.15: Lemezel. 21: Előadás és zene. 22: Zenekari hangverseny.

Milano. 22: Gyermekek-karácsonya. 24.15: Orgonajáték.

Strassburg. 21.30: Lemezek. 22.15: Karácsonyi zene és játék. 22.50: Lemezek. 23: Hangverseny. 24.45: Protestáns karácsonyi ünnepség.

Varsó. 19: Karácsonyi dalok. 20.15: Zene és ének. 20.55: Zenekari hangverseny énekszámokkal. 22.30: Karácsonyi zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Házasság és Levelezés rovában szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Küftel. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06, — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gal góczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 7-13.

Allást keres

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra állást keres. Cím IV. Str. Gojdu 10. a ház mesternél. 2813

Iroda-kisasszony kezdő, szerény fizetéssel állást keres. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jellegére a kiadóba leadandók. 3020

Mosást, vasatást vállal tiszta rendes asszony. Címetek a kiadóba kéri leadni. 3809

Lakás

Lakás. III. Str. Odobescu 40. sarok házban kétszobás lakás mellékkeliségekkel kiadó. 2837

Különbejárattal elegáns nagy szoba a Mária-szobor közelében, fürdőszoba használatlalt kiadó. Cím a kiadóban. 2834

A Banca Timisoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás
és
egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközvetésénél.

Bütorozott szoba, fürdőszoba használatlalt és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti bajárral bíró bütorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, kívánatra reggeli és ebéd kosztal. Cím a kiadóban. 3530

Adás-vétel

Karácsonyi ünnepekre saját termésű ménesi fajboraimat, valamint csemegé szőlőt ajánl. Deutsch III. Str. Odobescu. 40. Telefon 33-09. 2838

Használt autó megvételre kerestek. Címetek kérem a kiadóba leadni. 3537

Vennék nagyon jó karban lévő ottomán, csak széles, két személyes jön számításba. Címetek kérem a kiadóba leadni ár megjelöléssel „Szép huzat” jellegére. 3813

Petrolium kályha megvételre kerestek. Címetek kérem a kiadóba leadni. 3538

Legfinomabb szöveteiből készült új barna és fekete ünneplő öltöny magas férfi termetre árabonként 2.000 leiert eladó. Megtekinthető délelőtt 10-től délután 6-ig. II. Str. Titu Maiorescu 11. (volt Bárány uca). 2826

Legszebb karácsonyi ajándék perzsa, műtárgy, kristály, szebbnél-szebb szervizek, ezüsttáca, tárcsa, evőszék, kiváló festmények, márkás bronzok, porcellánok és felsorolhatatlan sok más egyéb.

Alkalmi áron

FISCHHOFF

Duca uca 6. Telefon: 18-09.

Legfinomabb női és férfi órákat szép ékszereket vásároljon karácsonyra:

„ORA FIXA” cégnél, IV., Ion Brătianu-ucca 31.

Ada-Kalehrói Rahát (szaltánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegesség lei 60. — Lokum lei 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít

Matics Mihály, Orşova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Ha szép akar lenni?

Használjon **KULKA**-féle **lilium-tejkrémet**, **lilium-tejszappant** és **liliumpudert**, **három** színben. Kapható kizárólag a

Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

MERKLER BUTOR

minőségben és árban

utolérhetetlen

Kérjük a címre figyelni! I. ker., 3. August-u. 1. sz. Neptun-fürdő mellett

A Golf-áram tropikus hazájába

A „Milwaukee” nevű motoros hajóval január 9-től március 2-ig Nyugatindia, Mexikóba, Észak-Amerikába

A „Caribia”, „Cordillera”, „Orinoco”, „Iberia” nevű motoros hajókkal havonta két téli utazás Nyugatindia, Közép-Amerikába, Kubába és Mexikóba

1939. tavaszán hét közepetengeri és Atlanti óceáni szigetutazás a „Milwaukee” és a „St. Louis” nevű motoros hajókkal. Első indulás Genuából 1939. március 4-én

Tanulmányi utak Észak-Amerikába érdekes programmal, egész éven át. Utazás az 1939-iki newyorki világkiállításra

Időszerű árak mellett a legdúsabb programmal üdülési utazások **Hamburg-Amerika Linie.** Felvilágosítások és prospektusok: Hamburg-Amerika Linie S. A. R. Timisoara, Str. Mercy 1. Tel.: 36-66

Hirdessen
a Déli Hírlap-ban